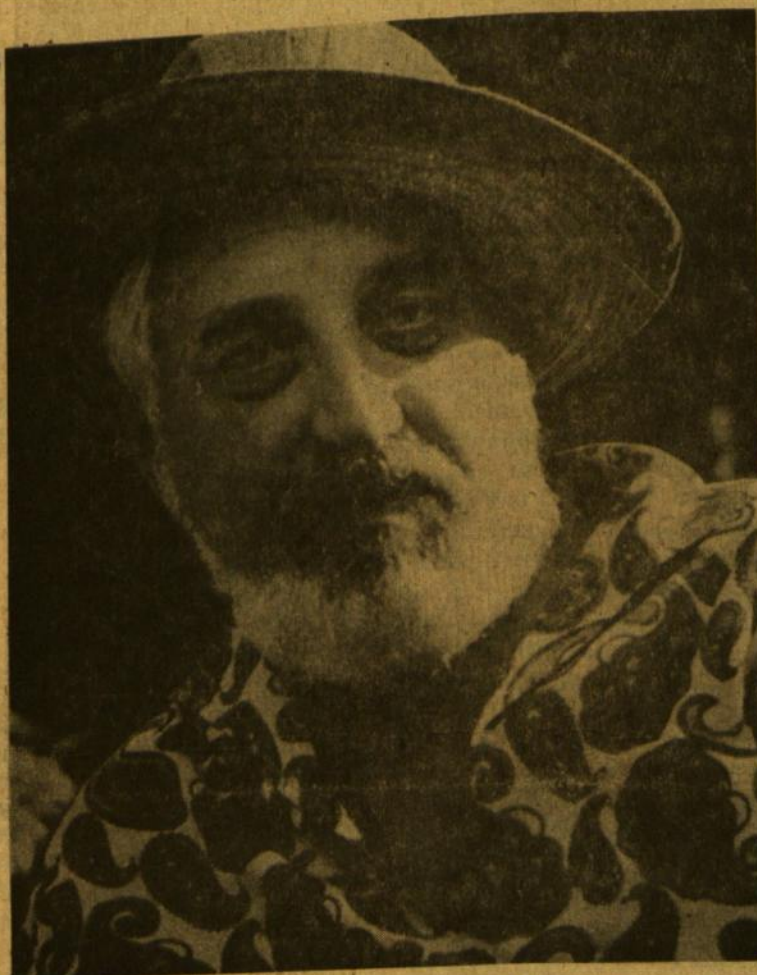

Šiame numery

KRITIKOS VARGAI JAUTRIAME PASAULY.
VIKTORĄ VIZGIRDĄ SUTIKUS.
AR JOKATĖ YRA ŽMOGAUS GUNDYTOJA.
AR JO GELBETOJA?
PROF. JUOZAS ERETAS APIE PROF. JUOZĄ
BRAZAITĮ.
DANGUOLĖS SADŪNAITĖS EILERAŠČIAI.
KULTŪROS REIKALAI LB TARYBOS SESI-
JOJE.
NAUJAS MILASIAUS BICIULIŲ DRAUGIOS
SĄSIUVINIS.
Z. SODEKIEČIENĖ APIE E. BUDRIO PARODĄ.
JURGIUI KRASNICKUI PRISIMINTI.
PR. VISVYDO ANTIKOMENTARAI.
NAUJI LEIDINIAI.
SPYGLIAI IR DYGLIAI.

Laiškai iš Wellesley

Viktora Vizgirdą sutikus

Dailininkas Viktoras Vizgirda

bynas, kurį išsivežėm ir vėl grą-
žinsim Lietuvai!

Vizgirdos paroda buvo dau-
giau negu seniai lauktas įvykis.
Per dešimt metų dailininkas
jautėsi nustumtas šalin ir kon-
servatyviųjų ir avangardistų,
nors jau seniai jis buvo vienas iš
geriausių mūsų tapytojų. Daili-
nai tai buvo dėka to, ką galima
būtų pavadinti "Cezanne'o
kompleksu", kada kritikai ir ap-
lamai plunksną valdantys žmo-
nės nedrįsdavo pasisakyti atvirai
už Vizgirdą, lyg ir bijodami ne-
pataikyti, kaip dauguma nepa-
taikė ir apsiriko Cezanne'o atve-
ju, neigdami jo vertę. Antra ver-
tus, politika, kuri maišosi mūsų
gyvenimo kasdienybėse, dar
daugiau sumaišė meną su pro-
paganda ir ideologija, užmirš-
tant, kad menas iš esmės yra su-
susižinojimo priemonė, tai yra
kalba, kuria dailininkas kal-
ba, naudodamas spalvas ir for-
mas. Lietuvoje gyvenančių teigi-
mas, kad Vizgirda yra "realistas",
irgi neatitinka tikrovės. Tiesa,
jo tapyba laikosi gamtos ir žmo-
gaus sekimo klasikinio meno
plotmėje. Bet jo gamta ir žmo-
gus nėra nei pamėgdžioti, nei
šabloniški. Užuo nutapęs tą re-
alybę, jis ją sukuria naują ir sa-
vita. Kadaise tvirtinau, kad lie-
tuvų tapyboj pasigendama žmo-
gaus. Šiandien galėčiau savo tei-
ginimą patvirtinti, bet su pora i-
šimčių. Iš visų mūsų dailininkų
retas kuris yra rimtai susijęs sa-
vo kūryba su žmogumi. Kada
avangardas nužmogino žmogų
(Ortega y Gasset) ir socialisti-
nis realizmas jį suplakatino, Viz-
girda žmogų sužmogino, duoda-
mas jam sielą, kurios taip pasi-
gendame šių dienų pasaulinėj
meno krizėj.

Viktoras Vizgirda

Rašytojo Pulgio Andriūšio portretas

Kai Vizgirdos kritikė P. Svičiū-
lienė rašo, kad Vizgirdos kūryba
"iš esmės liko realistine", tenka
tik nustepti, ką ji tuo nori paša-
kyti. Ar tai reiškia komplimentą,
ar priekaištą? Vakarų kultūros
akimis tai, be abejo, komplimen-
tas. Reiškia tai, kad Vizgirda
dar nėra plaktinis propagandis-
tas socializmo, kaip "vienin-
telio pasaulyje kelio į istoriją".
Bet yra ir priekaištas, kad daili-
ninkas dar ne visiškai realistas,
kad jame yra ir "dekadentiškų"
elementų, kurie "nevilioja dar-
bininko".

Reikia pripažinti, jog Vizgirda
yra vienas iš nedaugelio mūsų
dailininkų, kuris, nesibaidyda-
mas naujų kelių ir bandymų, ne-
sivaikė paskutinės avangardo
mados. Kai menas drastiškai
keitėsi, nes tame pasikeitime vi-
sada likdavo priešas, vizgirdai la-
biau rūpėjo būti meistru negu
pataikyti į tik ką iškabintą tai-
klinį. Daug kas nusiskundžia,
kad Vizgirdos paveikslai yra
nuobodūs savo tematika (portre-
tai ir peizažai), niūrus savo ko-
loritu (tamsios spalvos domi-
nuoja jo drobėje) ir grubus savo
teptuko valdyme. Nėra, tačiau,
jis nei nuobodus, nei niūrus, nei
grubus. Per keturiasdešimt me-
tų savo tapyboje Vizgirda pasi-
liko jaunas. Ta jauna dvasia, ku-
ri atsisipindi ir jo charakteri-
duoda dailininko teptukui tą ne-
paprastą gyvybę, kurią labai ma-
žai kas iš lietuvių dailininkų tu-
ri. Dramatiškas ir šiek tiek pri-
imityvus, Vizgirda tęsia dar ne
ilgą mūsų tapybos antiintelektu-
alinę tradiciją. Nėra abejonės,
kad geriausi mūsų kūriniai (vi-
suose menuose) yra išėję ne iš
intelektualinių smegenų, bet iš
intuityvinio prigimties klotės, iš
emocinio pagavimo, tapant tai,
ką akys užgriebia. Už tai mes ir
neturim "kandinskių", bet Gal-
dika, Petravičių, Vizgirda...

Stasys Goštautas

Elenos Kepalaitės skulptūrų paroda

Jau gana platų garą įgijusios
mūsų skulptorės Elenos Kepalai-
tės aliuminio skulptūrų paroda,
pavadinta "Intervalai", gegužės
mėnesio 9 d. (antradienį) atida-
roma Phoenix galerijoje, 939
Madison Ave., New Yorke. Para-
da ten vyks iki gegužės 27 d.

Knygų leidyboje latvių nepralenkiam

Bibliografų latvio Benjamins
Jegers ir lietuvio Česlovo Grince-
vičiaus žiniomis laisvajame pa-
saulyje 1945-1971 metų laikotar-
pyje latviai yra išleidę 233 po-
ezijos knygas, lietuviai — 212,
beletistikos knygų latviai yra
išleidę net 473, kai tuo tarpu
lietuviai tik 243, scenos veikalų
latviai išleidę 46, o lietuviai —
35. Taigi girtis per daug negali-
ma, reikia tik susirūpinti.

Kritikos vargai jautriame pasaulyje

"Geresniųjų mūsų inteligentų
ne tik tiesa, bet pridėrinė kriti-
kuot blogas dailiosios literatūros
apsireiškimas. Ta savo kritika jie
kels dailiąją literatūrą aukšty-
n ir tuo pačiu mūsų visuomenei,
tam milijonui tik naudą atneš:
skaitytojai klausydami kritikos
mokysis patys kritiškiau į viską
žiūrėti."

Taip šimtmečio pradžioje: 19-
05) rašė Jonas Biliūnas, kviesda-
mas inteligentus kritiškai straips-
niais kovoti su plintančiomis
"diligėlėmis ir usnimis".

Laikai pasikeitė. Nūdien nie-
kas nekviečia kritikų kovoti su gy-
venimo negerovėmis. Šiandien
kritikų ir moralistų yra per daug.
Jie pasidarė nepopuliarūs. Kriti-
kams už skepticizmą, ironiją, už
tobulumo akcentavimą šiandien
spirgina padus — tiek pavergtoje
Lietuvoje, tiek išsivijoj.

Lietuvoje prie literatūros kriti-
kų prikibo partija: kodėl jie pri-
menybę atiduoda meno princips-
pams, o se komunizmo staty-
bai? Kodėl maišo dogmatikų gra-
žiai sudėliotas kortas? Jautriame
pasaulyje, kur vyksta žūtbutinė i-
deologijų kova, kortų maišyti ne-
valia.

Išsivijoję pastaruoju metu i-
žvalgios ir kovingos kritikos, iš-
skyrus vieną kitą atvejį, nėra. Ke-
li recenzentai protarpiais sumeta
paviršutiniškus mini-traktatus,
padirgina rašytojų nervus, tai ir
viskas. Tiesa, "Aidai" ir "Metme-
nys" kartais duoda ilgesnį pripa-
žintų autorių aptarimą. Bet tuose
aptarimuose, labiau pritarimuose,
viskas jau taip pozityvu, ab-
straktu, taip reikšminga, — ro-
dos, šnekama ne apie žmogų, bet
apie dangišką būtybę.

Mūsų gausios jaunos akademi-
nės jėgos nelabai veržiasi į lietu-
vių spaudą ir, tur būt, retai ją
pavarto. Akademikams kur kas
patogiau dūlėti šiltose kolegijose,
šalia didžiulių bibliotekų ir mo-
dernių auditorijų, negu terliotis

su išsivine spauda bei literatūra.
Parengti paskaitą apie kokį didė-
lį klasiką galima be ypatingų pa-
stangų: po ranka tūkstančiai kny-
gų, vadovėlių, citatų, žodynų...
Be to, pasaulinė literatūra kaip
medus traukia jaunimą. Tik pa-
minėk Dostojevskį, ir jau erdvi
auditorija artipilnė. Retam klau-
sytojui kyla mintis, kad profeso-
riai dažniausiai kartoją seniai nu-
grota plokštelę ir vis įrodinėja,
kad Dostojevskis yra genijus.

Tuo tarpu egzodo liuanistinė-
je arenoje nei talpių bibliotekų,
nei erdvių auditorijų nėra. Čia,
medžiagos beieškant, reikia sk-
verbtis gyvenimui, kartais dau-
žyti galvą į sieną, kartais užmin-
ti ant tautiečio nuospaudos, įsi-
veltį į visokius ginčus. To mūsų
jautrūs akademikai nenori.

Zinoma, būna išimčių. Žmo-
nės, kaip M. Gimbutienė, R. Sil-
bajoris, V. Skurpskelytė, I. Gražy-
tė, B. Ciplikauskaitė ir dar keli,
neatsisako patalkinti. Mes džiau-
giamės jų straipsniais. Tradiciškai
gerbiame akademikus, ypač tuos,
kurie nenusisuka nuo mūsų gyve-
nimo ir išdrįsta prabilti apie ei-
lines, konkrečias kultūros apraiš-
kas. Tik gaila, kad tokio drąse-
nio prabilimo, su žmogiška šilu-
ma ir paprastu žodžiu, yra labai
maža. Jaunuosius akademikus
gąsdina aštresnė kontroversija,
lyg ji būtų ne žmonių, bet men-
kaverčių padaužų pramoga. Už-
mirštama, kad žmonijos pa-
žangos keliai nuo pat istorijos
pradžios išgrįsti kontroversiniais
akmenimis.

Štai dėl šitų, o gal ir kitų prie-
žasčių kritika merdi. Juodžiausias
darbas paliekamas recenzentams.
Tie gi, neturėdami akademinio
užnugario nei doktoratų prestižo,
su savo irzliomis recenzijomis pa-
kliūva rimtų rašytojų nemaloni-
nėn. Kaip čia dabar, toks ir toks
mini-traktatų rašeiva reikalauja
to, ko pats nesugeba padaryti!

Net ir teatralai ne per seniau-

Bostono LB Kultūros klubo i-
niciatyva buvo surengtas apote-
ozinis (jau seniai pavėluotas)
dail. Viktoro Vizgirdos pagerbi-
mas. Išklmė buvo tačiau savo-
tiška. Vieton subatvakarinį mi-
nėjimą dailininkas suruošė mil-
žinišką parodą (daugiau kaip
80 paveikslų), kurią pristatė ne
koks kultūrininkas, bet pats pa-
gerbtasis, kalbėdamas ne apie sa-
ve, bet apie bendrą lietuvių dai-
lės raidą. Po trumpos įžangos,
pasakytos poeto ir humoristo A.
Gustaičio ir poeto Leonardo An-

driekaus (atvykusio specialiai iš
New Yorko), Vizgirda, užgesi-
nęs šviesas, kupinai salei nutilus,
(buvo apie 150 dalyvių), skaid-
rėmis pailiustravo 66 metų (nuo
pirmosios lietuvių dailės parodos
Vilniuje) mūsų dailininkų lai-
mėjimus.

Tai buvo pagerbimas savo
bendramižiu, savo mokytojų ir
mokinių. Tai buvo simbolinis
priminimas, kad mūsų dailinin-
kų pasiekimai yra mūsų visų lo-

siai skundėsi objektyvios kritikos
stoka, galvodami, kad dėl visų iš-
eivijos teatro nesėkmių kalta vi-
suomenės "apatija" ir tie mizer-
ni kritikai. Teatralai kažkodėl pri-
miršo, jog pjesės rašo ir stato ne
visuomenė, ne recenzentai, bet
garbingi dramaturgai, režisieriai
ir aktoriai. Scenos žmonių tikslas
sukombinuoti gerą veiklą. Apy-
tikniai gerai suvaidinus, žmonės
nuoširdžiai pritarė. Ir kritikams
bus apie ką rašyti. O dabar — ne-
gi kritikuoti teatrą, kurio nariai
į repeticijas važiuoja tik iš patrio-
tinio pasiaukojimo, tik visuome-
ninės pareigos vedami. Tuo tar-
pu menui reikalingas visiškai už-
siangavimas.

Mūsų gyvenimas pasidarė
komplikuotas ir labai jautrus.
Šiandien, gal labiau negu šimt-
mečio pradžioje, mums reikia iš-
mintingų žmonių, kurie, J. Biliū-
no žodžiais: "ne tik skaitytojo
protą jaudintų, bet žadintų ir to-
bulintų jo jausmus, gaivintų šir-
dį, vestų jį prie dailos, prie ge-
ro".

Pr. Vsv.

Viktoras Vizgirda

Vilniaus prisiminimas (Dr. A. Zotovo nuosavybė)

Ar Jūratė yra žmogaus gundytoja, ar jo gelbėtoja?

V. BAGDANAVIČIUS

V. K. Banaičio operos „Jūratė ir Kastytis“ pastatymą Chicagoje tenka vertinti ne vien kaip didelį muzikinį mūsų kultūringos visuomenės laimėjimą. Šis pastatymas duoda progą pažvelgti į Kastyčio ir Jūratės legendą taipgi kultūros praeities ir religijų praeities pažintui.

Maironio legenda, kuri yra panaudota šios operos libretui, yra sukurta lietuviškos tautosakos dvasioje. Nėra abejonės, kad poetas savo garsios baladės „Jūratė ir Kastytis“ šlovėpimą yra sėmęs iš liaudiškų šaltinių.

Ši galvojimą patvirtina I. A. Jucevičiaus knyga „Zemaičių žemės bruozai“ išleista lenkiškai 1840 m. Jis, rinkdamas medžiagą, rado, kad netoli Šventosios upės pajūryje esąs kalnas, vadinamas Kastyčiu. Šis vardas kiles iš vardo žmogaus, kurį pamilusi deivė Jūratė. Už tai ji Praamžius prikalės jūros dugne prie uolos, kad jis apverttų savo dalį. Tą legendą žino latviai ir Palangos lietuvių.

Maironikasis legendos apivaldinimas yra romantinis kūrinys, vaizduojas dviejų besimylinčių tragiką. Tačiau neturime praleisti iš akių, kad ši mylinčiųjų pora atstovauja dievams ir žmonėms. Tuo būdu ji savyje talpina vieną visuotiniausių ir kartu seniausių žmonijos religinių ir filosofinių problemų. Visais laikais žmogus išgyveno savo linkimą dieviškumui ir visada, kai jis bandė šį savo linkimą įgyvendinti, jis susitikdavo su gilia tragika. Ne vien žmogus stengėsi pasiekti tamsesnio ryšio su dievybe. Yra gyvas įsitikinimas žmonijoje, kad ir transcendentiniai veiksniai, (kaip šioje operoje Jūratė), stengėsi perkopti tą prarają.

Žmogaus santykių su transcendentija tema yra paliudyta seniausių kultūrų kūryboje. Dėl to Kastyčio ir Jūratės legenda yra savitas variantas labai plačios tematikos. Galima pastebėti iki tam tikro laipsnio jos giminingumą su kai kuriomis Sumerų legendomis, randamomis, kaip religinis palikimas, pagrinduose tu kultūrų, kurios istorijon yra įėjusios Asyrijos ir Babilonijos vardais.

Samuel N. Kramer yra parūpinęs naujus Sumerų legendų vertimus, kurių dėka galima daryti palyginimą su mūsų operos legenda. (Sumerian Mythology, a study of spiritual and Literary Achievement in the Third Millennium B. C. 1961 m. N.Y.). Viena legendų grupė vadinasi „Kur“. Šis žodis yra labai daugiaprasmiškas. Kartais jis reiškia pabaia, kurią reikia sunaikinti. Bet, ja sunaikinus, žemę užlieja vanduo ir ūkininkavimas pasidaro neįmanomas (78 psl.). Kartais „Kur“ yra milžiniškas pylimas, kuris su laiko vandeniu (81 psl.). Deivė Innana yra laikoma „Kur“ sunaikintoja (82 psl.).

Ši deivė turi savo istoriją. Ji yra dangaus, šviesos, meilės ir gyvybės karalienė. Ji, rados, norėdama išgelbėti savo mylimąjį Tamuz nutaria aplankyti požemių pasaulį. Tamuz yra paskendęs žmogus. Innana, apsirūpinusi atitinkamais dieviškais, potvarkiais, pasipuošus karališkais rūbais bei brangenybėmis, pasirengia keliauti į kraštą, iš kurio negrįžtama. Požemių karalystė yra valdoma jos sesers Ereškigal, gyvenančios brangakmenių rūmuose.

Innana, prieš išvykdamą, perspėja savo pasiuntinį Niusubar, kad, jei po trijų dienų ji negrįš, jis turi šaukti dievų susirinkimą, kad gelbėti. Keliaudama į tuos požemių kraštus, Innana turi pe-

reitį septynis vartus, prie kurių ji palaipsniui išveikama iš savo drabužių ir nuplėšiami jos papuošalai. Pagaliau ji paverčiama lavonu. Sukviesti vyresnieji dievai atsisako ją gelbėti. Ją išgelbsti kažkokios dvi belytės būtybės, jos kūną apslakstydamos 60 kartų maistu ir vandeniu. Tačiau, kai ji išeina iš pomirtinio pasaulio, ją lydi mirties šešėlis, pamėklės ir pabaisos. Tos klaidios draugijos apsupta, ji keliauja per Sumeriją iš miesto į miestą, sklaidama mirtį.

Reikia sutikti, kad ši legenda labai skiriasi nuo Jūratės ir Kastyčio. Tačiau jos abi turi ir bendrumų. Nors Jūratės grįžimas į pasaulį yra vaizduojamas gintaro gabalais, jūros išmetamais, tačiau tai vis tiek yra mirties apraška. Eiliuotoji Sumerų legenda labai plačiai, atskirais posmais, apdainuoja, kaip Innanos brangenybės ir auksiniai papuošalai yra nuplėšiami. Tai sudaro atitiktį Jūratės gintarinės pilielies likimams, pasklidusioms jūros bangose.

Sumerų legendose eina reikšmingas deivės norą nugalėti mirties karalystę, tačiau tuo pačiu ji tampa mirties nešėja. Taip pat ir lietuviškoje legendoje pasilieka neaišku, ar Jūratė yra žmogaus gundytoja, ar jo gelbėtoja. Kramer, pastebėdamas Innanos charakterio neišbaigimą Sumerų legendose, mano, kad ši legenda yra nebaigta. Jis tikisi kada nors rasti jos pabaigą. Tačiau, gal būt, kad neišsprendus problemos šiose legendose, kaip tik ir yra

Vyrų choras K. V. Banaičio operoje „Jūratė ir Kastytis“

Nuotr. Z. Degučio

„Dailės“ grupės rinkinei parodai Chicagoje ruošiantis

Ar menas menai? Ar menas menininkui? Ar menas žiūrovui? Tai nuolatiniai klausimai, gvil-denami nuo pat pradžių — dar prieš dailės darbui gimstant kū-rėjo vaizduotėj — iki to laiko, kada meno kūrinį ima stebėti žiūrovai.

Jei menas būtų tik žiūrovams, jis taptų pragmatiškas, komercinis. Jei menas būtų tik menininkui, jis būtų subjektyvus, bekalbis. Jei menas būtų tik menui, jis nustotų būti kalba tarp kūrėjo ir žmogaus — žiūrovo. Tad menas yra ir menui, ir menininkui, ir žiūrovui. Visa turi būti taip suderinta, kad tie tikslai viens kitą pildytų, ne užgniautų.

Kad dailės darbai siektų tų tikslų, reikia kritiškai juos patikrinti. Prieš viešai parodant, tenka atrinkti.

Ne vienas Chicago Jaunimo centro lankytojas, balandžio 16 d. popietę užsukęs į apatinę salę, galvojo patekęs į ruošiamą dai-

lės parodą. Iš tikro, paroda buvo ruošiamą, bet ne tai dienai, o už keturių savaitių. „Dailės“ grupės nariai buvo sunėję savo darbus jūry komisijai peržiūrėti ir atrinkti.

„Dailės“ grupė daugelis dar tebe laiko „jaunųjų dailininkų klubą“. Tai netikslu. Tiesa, kad šios grupės nariai yra čia Ameri-koj pradėjusieji, Amerikos dailės mokyklas lankiusieji ar tebe lankantys. Tačiau jų tarpe matome jau „savo varda“ susidarčiusius, individualias pa-rodas turėjusius dailininkus, kaip pačios grupės pirmininkę Zita Sodeikiene, Giedrę Zumbakienę, Joną Kelečių ir New York'e dailę dėstančią Vidą Kristolaitę. Be šių meno „veteranų“ kūrinių, rinktinių darbų parodoj bus išstatyti jau eilę metų meno srity besireiškiančių Marijos Ambrozaitienės, Nijolės Banienės ir Vidos Stankienės paveiksai. Da-lia Aleknievė yra įsigijusi retai turimą meno magistro laipsnį Chicago Meno institute.

Vienas pagrindinių „Dailės“ grupės tikslų yra lietuvių visuomeni parodyti Amerikos meno mokyklas tebe lankančiųjų jaunų lietuvių kūrinius. Šiai parodai buvo atrinkti Irenos Mitkutės (jau su bakalauratu), Ramintos Baukytės ir Danguolės Stončiūtės darbai. Pagaliau išrinktųjų „Dailės“ grupės narių tarpe yra Kęstutis Trimakas, meno srity formalių mokslų dar nėjęs. Jo dalyvavimas tokioj parodoj byloja, kad meno kūrybos pagrindas nėra išeiti kursų skaičius, bet vienaip ar kitaip kultivuojamas polinkis menui.

Jury komisiją sudarė Chicago Meno instituto profesorius William Wimmer ir to instituto fellowship — stipendija atžymėtas dail. Jonas Neimanas. Iš 60 pris-tatytų darbų buvo atrinktas 31. Paroda ruošiamą gegužės 13-21 d. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Chicagoje.

K.T.

negali būti aiškinama, kaip krikščionybės išnašas.

Nors „Jūratės ir Kastyčio“ opera yra daugiau romantinės meilės tema, tačiau joje (nelyginant Wagnerio veikaluose) iškyla amžina Dievo ir žmogaus nutrukio santykiavimo problema. Filosofiniai terminai tai išreiškiant, bus šios tikrovės ir transcendencijos santykio problema. Kokio atsakymo beišskotume šiai problemai spresti, kiekvienu atveju tačiau ji yra tokio gylis, kad joje angažuojasi ne tik žmogus, bet ir Dievas. Iš Dievo pusės angažavimasis yra dvejopas:

ji išreiškia Jūratę, mylėdamą žmogų, bet ji išreiškia ir Perkūną, parodydamas, kad tas santykis nėra įmanomas be didelės tragikos. Ne tiek čia reikšminga, ar mes suvoksime Jūratę, kaip žmogaus gundytoją, ar kaip jo gelbėtoją. Abiem atvejais kartu ji yra žmogaus santykių su dievybe tragiškumo simbolis.

Šia pačia proga galime atkreipti dėmesį į tai, kad sumeriškoje legendoje jau pasirodo burtininkiskumas, kaip religijos pakaitalas. Ne dievai grąžina gyvybę, bet kažkokios belytės būtybės savo apeigomis.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400
Val pagal susitarimą: pirmadienį ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį ir penktadienį 10-4; šeštadienį 10-2 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6000
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGMA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepi, skambinti: MI 8-0001

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLAVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rezid. — PRospect 8-0081
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštadienį nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
VAL: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį, uždaryta
Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIŲNAS
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ
5540 South Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Skambinti — 585-2525

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadienį. Šeštadienį 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuviai gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Trečiadienį 12-2 val. p. p. ir trečiadienį uždaryta.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUČELIONAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave.
Tel. WA 5-2670, neatsiliepius skambinti 471-0225. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KEDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiadienį nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. šeštadienį 11 val. ryto iki 2 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. tel. 239-2919

Perskaite „Draugą“ duokite kitiems pasiskaityti.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HElock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave. kampas)
Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 8 val. popiet iki 7 val. vak. Ketvirtadienį ir šeštadienį nuo 8 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „contact lenses“
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadienį uždaryta

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290, ofiso ir rezidencijos
Pirma liguos tiksliai susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostato CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Val. antradienį nuo 1 - 4 popiet ir ketvirtadienį nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. GROvehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisa 2750 W. 71st Street
TEL. — 925-8296
Valandos: 2-8 v. v. penktadienį 10-12 ryto, 2-8 val. vak. Šeštadienį 1 iki 4 v. vak. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisa ir rez. 2652 W. 50th St.
Tel. PROspect 8-1223
Ofiso val.: pirm., antr., treči., penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštadienį 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį 2-4 ir 6-8. Trečiadienį, šeštadienį uždaryta.

TEL. PROspect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue
Val: pirm., antr., ketv. 6-8 val. vak. penktadienį ir šeštadienį 2-4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-8 val. popiet Trečiadienį, šeštadienį uždaryta

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2121. Namų 638-4859
Val. pirm., antr., ketv. 2-5 ir 6-8, penkt. 2-5. Šeštadienį pagal susitarimą.

Pirmam mūsų spaudos laureatui pagerbti

Brangus P. Juozai,

Šiandien atmintina diena Jūsų gyvenime: Jums įteikiama pirmą lietuviška "Pulitzerio" premija.

Džiaugiuos, kad mūsų išeivių tarpe atsiranda žmonių, kurie, protingai vartodami savo išteklius, steigia kultūrinę veiklą, skatinančius fondus ir skiria atitinkamas premijas. Ypatingai džiaugiuos, kad tie geraširdžiai fundatoriai nepamiršta nei publicistikos su žurnalistika, kurioms šiaip sunku rasti rėmėjų. Kun. Juozas Prunskis, šios premijos įkūrėjas, pats yra žurnalistas ir, kaip toks, puikiai žino spaudos svarbą ir tą rolę, kurią vaidina mūsų kasdienybę lydinti plunksna. Vokiečių katalikų kultūrininkas Goerres ją vadino "penkta pasaulio galybė". Taip pat džiaugiuos, kad fundatorius tos premijos skyrimą pavedė Lietuvii katalikų mokslo akademijai, nes ši iškilį instituciją laidoja bešališką kandidato parinkimą.

Kad Akademija ir šiame atsitiktume stovi tinkamoje aukštumoje, parodo faktas, jog ji pirmą žurnalistikos premiją skyrė Jums — Juozui Brazdžioniui.

Kai lygiai prieš 50 metų Jūs pirmą kartą sutikau savo auditorijoje Kauno universitete — Jums tada buvo 19, man 26 metai — maniau, kad ir Jūs pasuksite į mokslo plotus, nes jau tada pasižymėjote gabumais, privalomais mokslininkui. Jums paskui Kauno "Aušros" gimnazijoje pradėjus dėstyti lietuvių kalbą bei literatūrą, galvojau, kad tai bus pasiruošimas dar reikšmingesnei akademinei katedrai. Tą manymą dar patvirtino Jūsų papildomos studijos Bonnos universitete, kur gilinotės į tautosaką. Labai tad džiaugiuos, kad, sugrįžęs, tikrai įsijungėte į tas gretas, kurios Filosofijos skyriuje švietė ir auklėjo rinktinį akademinį jaunimą. Buvome tikri, kad Jūs nūnai praturtinsite mūsų mokslo aruodus brandžiais veikalais.

Deja, negailestingas likimas vėl sunaikino mūsų nepriklausomybę ir kartu su ja išdraskė ir mūsų mokslo šventovę. Tuomet Jūs kartu su kitais pasiryžėliais kvietė vadovauti mūsų rezistentams, ir todėl viena istoriška nuotrauka iš 1941 metų Jūs parodo mūsų naujos vyriausybės priešakyje. Tai turėjo būti tik laikina vieta laikinoje vyriausybėje ir kartu ta duoklė, kurią kiekvienas patriotas turėjo atiduoti tėvynei jos tamsiausiose valandose. Bet tai, ką Jūs — ir mes visi laikėme praūžiančiu epizodu, skaudžiai tesiasi iki mūsų dienų, kuriose sprendžiamai turime grumtis už sucementavimą išeivių, už sustiprinimą rezistentų, už tautinį išamoningumą jaunos kartos, už ugdymą vilties visose lietuviškose širdyse ir iš viso už žadinimą meilės skaistesnei Lietuvai, kuriai tarnauti visų mūsų šventa pareiga.

Tam žibintui uždegti Jūs negalėjote užsidaryti mokslininko kabinete, negalėjote atiduoti literarinėms plonybėms, negalėjote leisti sau žavėtis estetiškais burtais. Jums gaila buvo okupuotos tautos ir svetimų vėjų blaškymų išeivių, ir dėl to "Servus" iš naujo jiems padėjo savo iškalbingą plunksną.

Dar prieš pusę šimtmečio toji plunksna buvo pasišventusi didiesiems idealams, ir iš tų 50 metų Jūs išstisus 30 ištvėrėte redaktoriaus kėdėje: pirmiausia "Lietuvoje", paskui savame, šauniame "XX Amžiuje" ir nuo 1952 metų "Darbininke". Pasirinkdamas savo "XX Amžiui" rašomiems straipsniams pseudonimą "Servus", t. y. "Tarnas", Jūs pasidarėte tauriausių lietuviškų siekių tarnu ir tuo savo pasiaukojimu abiejose Atlanto pusėse apdovanojote mūsų spaudą spindinčiais žurnalistiniais pavyzdžiais. Juk Jūs mokate apdairiai surinkti medžiagą, sugebate ją objektyviai apsvastyti bei metodiškai apdoroti ir taip pat pagyiate savo samprotavimus stilingai išreikšti. O tas Jūsų stilius nestebina įmantrybių fejerverku, bet šviečia ir šildo ir dėl to pagausa ir įtikina. Visa tai Jūs keliai į tą rangą, kuriame mes giliu dėkingumu užtikiname Valančių, Pakalniškių, Kudirkų, Jakštų Vaižgantų, Dovydatių ir tolygių, kurių Jūs ne vieną pralenkiate savo išprusimu. Esu tikras, kad mūsų ateityje rašomoje publicistikos istorijoje "Servus" bus pavadinamas vieno jos reikšmingiausių skyrių.

Ta savo publicistika Jūs parodėte retą pasiaukojimą, nes davėte dirvonuoti mokslui, į kurį Jūs įtraukia neeilinis talentas. Bet

Prof. Juozas Brazaitis (kairėje) ir prof. Zenonas Ivinskis
Nuotr. V. Maželio

mes šiandien nenorime liūdėti dėl to, ko mokslas tuo nustoja, o norime džiaugtis tuo, ką žurnalistika tuo laimėjo. Dėl to lietuviškos "Pulitzerio" premijos įteikimo proga Jūsų kolega Hispanus, kuris turėjo laimę kartu su "Servus" bendradarbiauti "XX Amžiuje", Jūs broliškai publikabina. Linkiu Jums tvirtos sveikatos, kad Jūsų apvainikuotą plunksną mums dar ilgai galėtumėte rodyti išganingąjį kelią naujos laisvės link.

Jūsų

Juozas Eretas

Kultūros reikalai LB tarybos sesijoje

— Kultūros komisijos darbas — Kultūrinė informacija. — "Ethnic heritage" įstatymas žada kultūrinę paramą. — Mokslo ir kūrybos simpoziumas ar kultūros kongresas. — Lietuvių mokslo akademija. — Teatras — Kultūrinio planavimo komisija. — Kultūrininkų poilsio savaitė Dainavoje.

LB šeštąsios tarybos trečiojoje sesijoje, įvykusioje Chicagoje, bal. 29-30d., nebuvo užmiršti ir kultūriniai reikalai. Tam buvo skintas vienas posėdis.

Kultūrinių reikalų komisija penktadienio vakare posėdžiavo Sheraton viešbuty, Alhambros kambariuose. Posėdžiui vadovavo Br. Brazdžionis.

Dr. A. Razma iškėlė klausimą, kad, Lietuvių fondui, skirstant lėšas, nėra lengva. Reikia nustatyti kultūrinių planų ir reikalų liniją, kuri padėtų orientuotis.

Dr. K. Keblys: Pirminis šios kultūros reikalų komisijos uždavinys yra svarstyti ir talkinti tarybos sesijos metu iškilančius klausimus, o šiame posėdyje kultūros gaires sunku nustatyti, pagaliau jas dar turėtų patvirtinti sesijoje.

A. Kairys: Sudarant praeitį sesijoj kultūros reikalų komisiją, turėta mintis išdiskutuoti sesijoje iškilus klausimus. Toks komisijos uždavinys.

A. Vaškėlis apgailestavo, kad kultūriniais reikalais neturėta pakankamo kontakto su apylinkėmis ir apygardomis. Kai kur susiduriama su nuomone: "Jei

turit kokių sumanymų — dirbkite patys".

L. Bendruomenė nori turėti kontaktų su mūsų akademikais. Tikimasi, kad tam gali padėti mokslo ir kūrybos simpoziumas. Jo programą ėmėsi sudaryti dr. Avižienis, o padėtį pravest sutiko Inžinierių ir architektų sąjunga. Svarstoma prieš simpoziumą išspausdinti leidinys, su trumpais aptarimais simpoziumo paskaitininkų ir jų perteikiamų minčių bei faktų.

L. Bendruomenė pasižadėjo finansuoti pasigalbėti. "Ethnic heritage" įstatymu žadant federalinių subsidijų, svarbu, kad etninii grupių darbuose būtų įtraukti kvalifikuoti žmonės, kurie atitiktų valdžios reikalavimus. Pvz. archyvuui yra vilčių gauti paramos, jei čia dirbs kvalifikuotas archyvaras. Dėl to ir kvietas bibliotekininkas Č. Grincevičius.

Ir skirstant L. fondo lėšas, galima bus turėti mintį, kad kai kam gali būti lėšų, atnešamų ano įstatymo.

Kun. J. Prunskis priminė, kad dėl tos kultūrinės informacijos reikia atminti, jog šioje srityje

gerokai pasitarnauja mūsų spauda.

Bern. Brazdžionis atkreipė dėmesį į tą "Ethnic heritage" įstatymą. Reikia jį gerai išstudijuoti: kokiam reikalui bus skiriami pinigai, kokie reikalavimai, kad nepraleistume progų.

A. Kairys: Mokslo ir kūrybos simpoziumas gali būti, bet ne mūsų kultūros kongreso sąskaiton. Kongresas mums svarbesnis.

Svarbu, kad kultūros reikalų tvarkymas būtų reikiamai suorganizuotas. Dabar kartais susikryžiuoja darbas Kultūros fondo ir vicepirmininko kultūros reikalams.

Dr. A. Nasvytis: Kultūros taryba irgi už kultūros kongresą. Mums ne taip svarbu mokslo simpoziume kelti kokie kompiuterių ar panašūs klausimai, o mums svarbu bendrieji mūsų kultūros reikalai.

Amerikoje yra biurokratizmo. Reikia prisitaikyti to etninę heritagę įstatymo raidai.

Būtų svarbu rinkti medžiagą apie lietuvių reikšimą moksle ir kultūroje, bet tai būtų pilnas vieno žmogaus užsiėmimas, o lėšų tam nėra.

Būtų svarbu suorganizuoti

Lietuvių mokslo akademiją. Tai neturėtų būti populiarūs organizacijos, o nusipelnusių mokslininkų, kultūrininkų junginys. Tuo reikalu bus išsiuntinėta anketa vadovaujantiems kultūrininkams.

Mes esame atsilikę srity, kuri žmonėms labiausiai patinka — teatre. Atvykus į Clevelandą turė su geru veikalu gali sutraukti 1.000 žmonių.

Dr. A. Razma: Mes per daug padangėmis skraidom, per daug atskirai dirbam. Reikia kultūriniais reikalais besirūpinantiems vadovams susirinkti ir nuspręsti, ko pirmiausia reikia. Fondas mielai stengtųsi atitinkamai savo lėšas nukreipti ir net privčiai naujų lėšų surasti.

Bern. Brazdžionis: Labai svarbu turėti kultūrinės politikos planą.

K. Keblys: Reikėtų sesijai rekomenduoti, kad būtų sudaryta kultūrinio planavimo komisija. Reikėtų pavesti centro valdybai tokią planavimo komisiją sudaryti.

A. Vaškėlis painformavo, kad buvo stengtas palaikyti ryšį su kultūrinių žurnalų redaktoriais. Kai kurie jų davė pažityvių pasiūlymų. Sudaryti dar naują komisiją atrodė bus per gausus persiorganizavimas. Naujuose įstatuose numatoma kultūros institucija. Ją sudarius, bus rastas sprendimas.

K. Keblys: Igaliojime L. Bendruomenės Centro valdybą atsi-
klausti kultūrininkų, kurie mūsų šioj srity reikalai pirmiauja, suformuluot atsakymus ir perteikti tą sprendimą Lietuvii fondui.

A. Vaškėlis: Fondui svarbu pirmon galvon remti tai, kas svarbiausia mūsų kultūros reikaluose, ne tai, kas labai populiari visuomenėje. Kuo domisi, pati visuomenė paremia ir finansuoja.

Bern. Brazdžionis: Dirbkim kas reikalingiausia ir tai dabar. Bet tai turime žinoti, užtat reikalinga institucija, kuri svarstyti, spresti, pasiūlyti.

Pasitarime priimtas dr. K. Keblio pasiūlymas: LB Taryba įgalioja Centro valdybą, atsiklausus lietuvių kultūrininkų nuomonės, suformuluoti JAV lietuvių kultū-

rinės veiklos planus ir juos kasmet pateikti Lietuvii fondui ir su šioj srity reikalai pirmiauja, suformuluot atsakymus ir perteikti tą sprendimą Lietuvii fondui.

A. Vaškėlis pranešė apie Dainavos administracijos pasiūlymą rugp. mėnesį suorganizuoti rašytojų, muzikų, teatro, dailininkų, literatūros ir meno kritikų bendravimo ir poilsio savaitę rugp. 13—20 d.

Nuspręsta prielankiai tą samymą priimti, skatinant Dainavą tą planą įvykdyti.

K. Keblys: Reikėtų rūpintis kultūriniais reikalais ir lietuvių išeivių periferijose — mažesnėse kolonijose. Pvz. reikėtų pagyvin-ti lietuviškos knygos platinimą, naujų leidinių pristatymą.

Kun. J. Prunskis: Prie Bendruomenės padalinių būtų gerai turėti kultūros reikalams įgalio-tinį, kuris vietoje kontaktuotų

BALANDŽIO PRADŽIA

1.
Kūnuose girgžda
paukščių balsai —
(tarytum šakotuose
medžiuose.)
2.
Dievas duoda man lauką,
upę —
ir viensėdį medžių:
(kai tu išvažiuoji.)
Su savim pasiilko
saulę — —

1.
Kai žiūriu į apvalų lauko skrydį.
I upę:
j žydingą krūmą kerą — —
2.
Sakau jums,
Mielieji broliai!
Užsitarnavote
savo
vietelės danguje.

NAKTĮ LAUKUOSE
1.
Naktimis,
kai pievos sugrįžta į save —
Ir miškas.
Ir mėnuo ieško, kažko...
2.
Paukščio riksmas
perplėšia tylą —
(kaip Dievo balsas.)
Ir jo atšaukti negaliu.

RUDUO
1.
Dabar,
gėlių sapnai raudoni
miega jų šaknyse — —
Mėnuo ieško kažko danguj,
(kaip girioj nepereinamoj) —
2.
Dienai išsausūs:
šalna degina gomurį — —
Ir saulė, kaip apleistas vasarnamis
3.
O, bet vasara!
Vasara,
pievos buvo užlėjusios mus
savo upėmis — —

Naujas Milašiaus bičiulių draugijos sąsiuvinis

"L'Association, les amis de Milosz", Paryžiuje, išleido, 6-tąjį, eilinį 60 puslapių (didesnį, nes ankstesnieji buvo, vidutiniškai imant, 48 psl.) sąsiuvinį, draugijos metinį leidinį.

Šio sąsiuvinio net 50 psl. skirta O. L. Milašiaus vėliausiam veikalui "Saulius iš Tarso", viso net trys rašiniai: Andre Lebois "Un grand Milosz posthume: Saul de Tarse", Marcel Schaettel "Versification et poésie dans Saul de Tarse" ir Jean Bellemine-Noel "Le Chemin de Demas et le chant des pierres" Damasko kelias ir akmenų giesmė.

"Saulius iš Tarso", keturių veiksnių misterija, apie šv. Povilą ir jo atsivertimo kelius. Tas veikalas buvo parašytas 1913 m., kaip "Miguel Manaros" (1911) ir "Mephoboseto" (1912) tęsimas, tuo užbaigiant dramatinę trilogiją. Bet pasta-

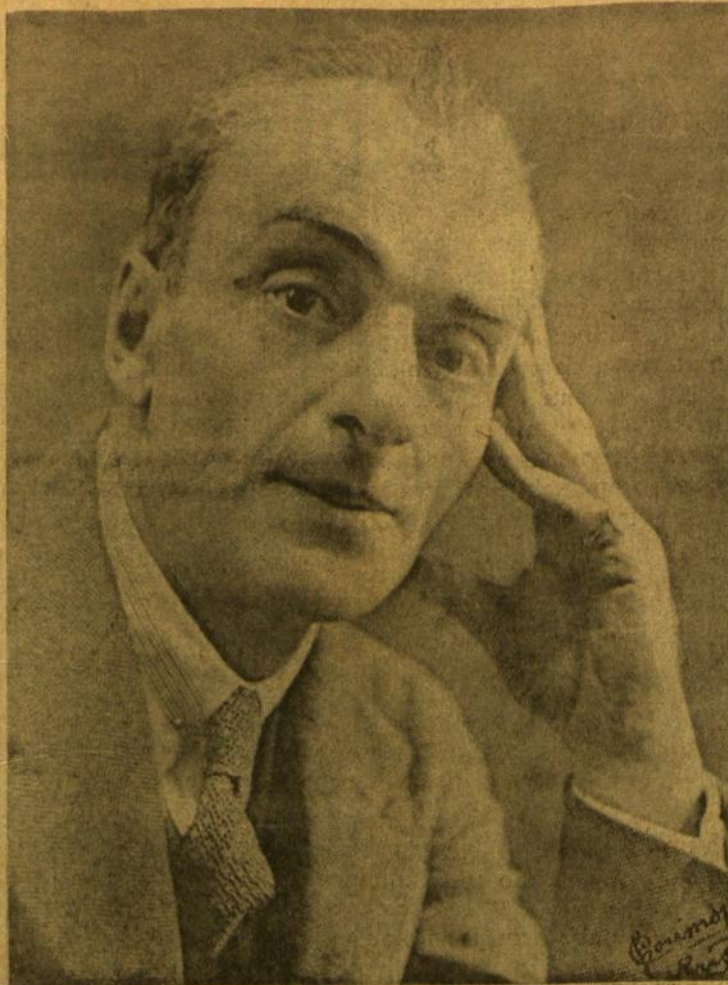
J. DAINAUSKAS

rosios misterijos O. L. Milašius niekad nebuvo davęs paskelbti, ir apie josios buvimą tik nežinojo. Jos tekstą O. L. Milašiaus raštų serijoje Andre Silvaire leidykla Paryžiuje paskelbė tik 1971 m. pradžioje. Misterijos eiliavimas panašus į klasišką lotynų hegzametą. Joje O. L. Milašius panaudojo XVII a. prancūzų burleskos kalbos stilių. Vartodamas 14 skiemėnų eiliavimą, poetas nepaprastai skambia kalba čia pasakoja atsivertimo dramą to žmogaus, kuris vėliau tapo šventu ju Povilu. Ypač įspūdingai pasivaizduotas šv. Stepono akmenimis užmušimas, Sauliaus to įvykio pergyvenimai ir Apreiškimo mintys, užgriuvusios Saulių

pakelyje į Damaską. Tai yra paties O. L. Milašiaus mistiškos filosofijos suformulavimai.

Informacijos skyriuje pirmą kartą pateikiama žinia apie mirtį prancūzų kompozitoriaus ir draugijos garbės nario Henri Tomasi, parašiusio pagal "Miguel Manarą" operą, kuri nuo 1952 m. nenuėinanti nuo Prancūzijos scenų. Kompozitoriui pagerbti toji opera 1971. III. 12 d. su Prancūzijos radijo ir televizijos orkestru buvo transliuota pasauliui, diriguojant Pierre Michel Le Conte.

Toliau sąsiuvinyje pateikiama žinia apie draugijos veiklą, metinį susirinkimą ir Milašiaus pagerbimą, aplankant jo kapą Fontainebleau. Tas pagerbimas irgi buvo surištas su šiuo vėliausiu spaudoje pasirodžiusiu kūriniu "Saul de Tarse". Taip pat spaudos skiltyse pasirodžiusieji to veikalo gausūs dėjantis susidomėjimas O. L. Milašiaus kūryba, ypač jo kalbos grožiu ir minčių gilumu.

Oskaras Milašius

rodžiusieji to veikalo gausūs dėjantis susidomėjimas O. L. Milašiaus kūryba, ypač jo kalbos grožiu ir minčių gilumu.

Antikomentarai

Mūsų naujasis direktorius užsisakė inkstų pavidalo rašomąjį stalą. Dvieju puslankių susikirtime stovi jo kėdė, o iš kraštų įrengti stalčiai. Stalą padarė nagingas juodukas Clarence.

Senasis direktorius sėdėdavo prie apskrito stalo. Kitas direktorius — prie kvadratinio. Skirtingo charakterio direktoriai ir skirtingo pavidalo stalai. Anot Clarence: Big shots have big ideas.

Idomi problema apie nereikšmingo reikšmę.

Išreiškimai "aba—zaba" ir "aba—riba", kuriuos aš mėgstu, pasidarė labai reikšmingi. Juos betardamas jaučiuosi tvirtas: glūdi kažkoks mistinis ar mitinis svoris. Kai pirmadienio rytą pasirodė bosas, aš jam sakau: "Aba zaba". Jis rimtai atsako: "Aba riba". Po to ateina bendradarbis Don. Aš jam rimtai sakau: "Aba". Jis rimtai atsako: "Riba". Tada mes šnekame apie savaitgalio įvykius.

Iš tų žodžių galima sudaryti įvairiausias kombinacijas. Ką jie reiškia, vienas kipšas nežino. Bet juos tarti malonu.

Tie sapnai kas naktį. Tur būt, nuo per didelio slyvų valgymo.

Užvakar sapnavau vestuves. Su Stase pakliuvau į vaisės. Neprašytas. Šokau suktinį. Mačiau vyrų kvarteto narius Dabši, Polikaitį, Seliuką, Jarašiūną, nešančius milžinišką tortą. Jie užlipo ant scenos ir darniai sudainavo "Dunda trankosi griautiniai". Sakau Stasei: "Man nepatogu. Mes neatnešėme jokios dovanos". "Ir kam", atsovė Stasė, "juk mūsų niekas ir nekvietė". Išėjęs į priemene, pamaciau, kad esu visai nuogas. Broliuk, tu mano mielas... Griebiau rankšluostį. Apisidengiau iki juosmens. Vis dėlto atrodo labai kvailai. Girdėjau, kaip praeinančios poros kikenė.

Gera, kad pabudau.

Vakar ir vėl sapnavau pokylį. Nekviestas atėjau su Stase į American Legion balių. Ant stalų išrikiuota visa divizija patiekalų ir butelių. Buvo negražu neprasomiesiems sėstis. Kurį laiką stumdėmės koridoriuje, vaidindami pasimetusių svečių. Kai suėjo daugiau žmonių, aš atsėdau už

didžiausio stalo, šalia senyvo po-
nis ir labai rimto legionieriaus.
Jis karingai laikė stačią šakutę
ir tylėjo kaip uola.

Emiau žvalgytis, ieškodamas Stasės. Pasikėliau nuo stalo ir pamaciau ją sėdinčią prie orkestrantų, linksmiai nusiteikusią. Emiau garsiai, nemandagiai šaukti: "Stella, Stella, ateik čia". Bet ji nepaklausė ar negirdėjo. Susigėdęs griuvau kėdėn. O legionierius su šakute bakstelėjo į šoną ir pasakė: "Stubborn lady".

Atsiminiau Philadelphiaje matytą filmą "Streetcar named desire". Ten irgi Marlon Brando, vaidinęs lenką Kovalskį, pasigėręs garsiai šaukė: "Stella... Stella..."

Po tiekų metų. Vėl pasikartoja...

Kasdien ant stalinio kalendoriaus nupiešiu veidą. Iš pradžių pats nežinau, kas išeis. Vakar gimė plačiaveidė moteris. Užvakar — tragiškas pajacas. O šiandien — plonas profilis jauno, i tolimas žvelgiančio poeto.

Panašus ir Lermontovą, bet primena Radausko eilėrašty:

Jo profilis skaudus ir plonas
Kaip kardo ašmens. Neseniai
Cionai praėjo Apolonas,
Ir pasiliko amžinai.

Gaila, kad tie veidai turi atsidurti krepšyje. Rytų bus sunku skirtis su poeto profiliumi.

Lyja. Kur-ne-kur gelsvi lašai pro kiauras lubas krinta ant grindų. Bendradarbis Don skubiai nupiešia ant kartono kelis apskritimus ir padeda po lašančią vietą. "Rain target" — užrašo viduryj.

Mane pamates, lenkų kilmės J. C. pasako: "Pranas, psia krew, cholera". Aš jam atkeriu: "Eik trimpop". Abu draugiškai nusišypsime ir einame savo keliais.

Pr Visvydas

NAMŲ TAISYMO DARBAI
Stalčius, dažymo ir visus kitus darbus atlieka lietuviai — labai prieinama kaina.
SKAMBINTI RE 7-9615

G E L E S
Vestuvės, banketams, la dotuvėms ir kitokioms progoms
BEVERLY HILLS GELINYČIA
2445 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

Eug. Budrio paroda Čiurlionio galerijoje

Maždaug pusmečio laikotarpį, je Chicago Lietuviai turėjo progos pamatyti parodas dailininkų, kurie atkeliavo iš kitų kraštų: V. Kasiulio iš Paryžiaus, Irenos ir Osvaldo Mickūnų iš Kanados ir dabar Eugenijaus Mindaugo Budrio, iš Švedijos. Yra labai lengvai suprantama, kad dailininkai — čia buvusiai, metai po metų turėdami savo parodas, šiek tiek nusibosta, ypač kai dauguma jų nėra išradininkai ir intensyvių kūrėjai, seniai nusistovėję savo stiliuose. Tokiu atveju, galvojant, kad kitų tvoros pūšėj žolė yra žalesnė, visad su didesniu noru ir smalsumu einam žiūrėti iš kito krašto atvežtų parodų.

Eugenijus Budrys, atkeliavęs iš Gottland'o salos, Švedijos, parodė čia mums savo tapybos ir šiek tiek grafikos, kūrinių. Jie maždaug skirstomi į dvi grupes, tai abstrakcinio ekspresionizmo ir geometrinio, optinio žaidimo užmojai. Abi šios grupės, be abejonės, turi vieną labai stiprų pagrindą — netvarkingą ir savotiškai sujauktą išpildymą. Beveik kiekvienas kūrinyje turi savo klausuką, ir nesitiki, ar tai yra tokia dailininko intencija išlieti emociją, visiškai neatsižvelgiant į bent kokią sąmoningą tvarką, ar yra tik nepažinimas formų, kompozicijos ir spalvų, neišnaudojant tas ypatingas galimybes, kurias jos teikia. (Kai kurie kūriniai šiai minčiai nevisai atitinka)

Spalvose ir teptuko brūžiuose nėra jokios diskriminacijos, nei tvarkos. Kai kuriuose kūriniuose spalva yra taip suplakta, kad nelieka nei trupinio gyvybės. To viso rezultatas labai miglotas, racionališkai sunkiai išsprendžiamas.

Nors šiais laikais dauguma dailininkų visiškai nesilaiko jokių taisyklių ir kiekvienas eina savo laisvų kelių, vis dėlto ilgėjame laikotarpį vystosi, gal būt, "neužrašytos taisyklės", tam tikri abstraktūs pagrindai. Ankstyvesnės meno taisyklės buvo skiriamos daugiau techniškam išpildymui, atsižvelgiant į paveiklo paviršių, kurias išstudijavus, gali puikiai žinoti, kaip

ZITA SODEIKIENE

visa tai panaudoti, išlaikant kompoziciją, suderinant spalvas, taisyklingai išbraizant perspektyvą ir t.t. Darbas techniškai gali būti puikiai atliktas, bet tuo pačiu gali neturėti jokios meniškos vertės, taip kaip puikiai ir skoningai apstatytas butas, kuriame niekas negyvena. Svarbiausias dalykas yra perduoti idėjas, emocijas ir dvasią, neatsižvelgiant į priemones ar taisykles.

Dail. Budrys aiškiai nesilaiko jokių taisyklių. Ir čia žiūrovą jis lengvai gali išmesti iš bet kokių vėžių. Tačiau nereikia, kad tai yra blogai, jeigu tikslai gali atrasti kitą atramos tašką.

Pats dailininko didžiausias kūrinyje, kuris susideda iš 24 gabalų su išmėtytom geometrinėmis

formom, dvelkia primityvišku, tik ne visai atbaigtojo jo dvasioj. Jo geometrinės formos nėra preciziškai atliktos, bet tai ir nėra būtina, jeigu kūrinyje savo vieta yra stipriai suformuotas.

Kai kurie dail. Budrio grafikos darbai yra labai stiprūs, nežiūrėję to, kad jie yra labai tamsūs, vos gali ką nors išžiūrėti. Spalvų tamsumas ir lengvai išraiškytos formos sudaro gan mistišką vaizdą, žadinantį žiūrovo interesą.

Būtų labai neteisu palikti dail. Eugenijaus M. Budrio kūrybą lyg ir neigiamoj šviesoje, kadangi yra kūrinių, aiškiai rodančių

dailininko pajėgumą ir jo savitumą, tik gaila, kad nėra tos tamsos visuose jo tapybos darbuose.

Norėčiau užbaigti šias pastabas vienu sakiniu iš dail. Budrio paveikslų aprašymo: "Jo paveikslų neįmanoma aprašyti. Juos reikia pamatyti". Parodą Čiurlionio galerijoje dar galima lankyti šiandien ir rytoj nuo 11 val ryto iki 9 val. vakaro.

T. S. Eliot filmas Chicagoje

Rosary kolegija Chicagoje gegužės 12 d. savo auditorijoje rodys filmą "Murder in the Cathedral", susuktą pagal Nobelio laureato T. S. Eliot to paties vardo veikalą. Pats Eliot paruošė tam filmui ir scenarijų. Gegužės 14 d. nuo 2 iki 5 v. p. p. įvyks Rosary kolegijos studentų meno paroda.

Nauja meno enciklopedija

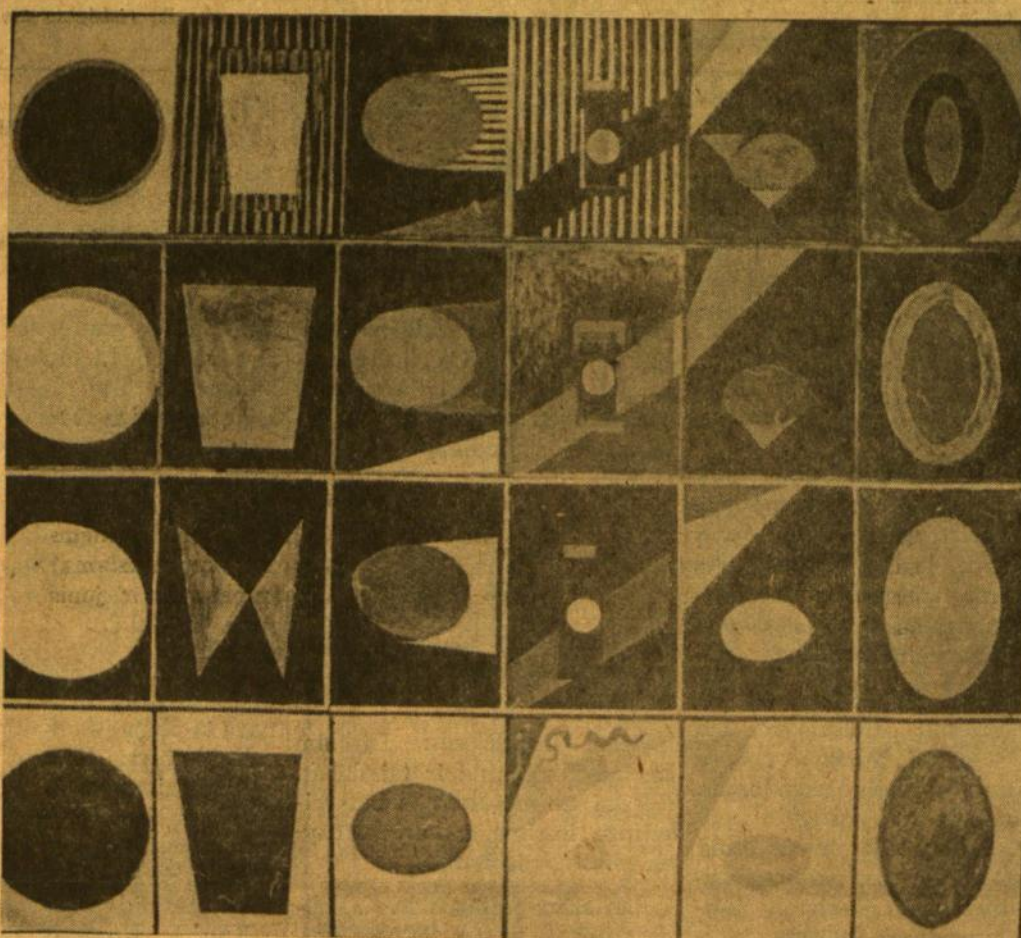
Gausiai iliustruota 24 tomu meno enciklopediją "The New International Illustrated Encyclopedia of Art" išleido Greystone. Iš viso 5,050 psl., kaina 135 dol. Enciklopedijos vyr. redaktorius — Sir John Rothenstein.

XX amžiaus pasaulio literatūra

Visų šakų ir įvairių tautų literatūra aptariama naujame trijų tomu veikalė "Encyclopedia of World Literature in the 20th Century". Išleido Ungar, viso 1,566 psl., kaina 98 dol. Veikalė aptariama 1,300 dalykų.

Amerikiečių poezijos festivalis

Chicagoje gegužės 6-7 d. savaitgalį įvyks poezijos festivalis, organizuojamas Vidurvakarių mažesniųjų poezijos žurnalo. Gegužės 6 d., šeštadienį, 7 v. v. Francis Parker mokyklos auditorijoje savo poeziją skaitys grupė poetų. Kita grupė skaitys sekmdienį, geg. 7 d. I v. p. p. Alice Revisited, 950 Wrightwood. Informaciją galima gauti telefonu 733-4495.

Eugenijus Mindaugas Budrys

Kompozicija

NOW ...

Earn interest from date of deposit to date of withdrawal on Regular Passbook accounts.

INTEREST COMPOUNDED DAILY.
PAID QUARTERLY
We pay highest rates permitted by law.

ASSETS OVER \$160,000,000
RESERVE OVER \$14,500,000

STANDARD FEDERAL

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO • CHICAGO, ILLINOIS 60632 • 847-1140

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Thursday & Friday, 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon — Wednesday, no business transacted.

Jurgiui Krasnickui prisiminti

1902 m. gegužės 7 d. Atesnykų kaime, Alytaus apskrityje, gimė Jurgis Krasnickas. Neilgai jam teko būti žemėje — 1922.X. 25 buvo nužudytas. Tačiau per trumpą savo gyvenimą Jurgis Krasnickas atliko tiek, kiek reikėjo šių laikų jaunui atlieka. Tad šiais jo gimimo ir mirties sukaktuviniiais metais, vertėtų pažvelgti į šio šviesaus jaunolio charakterį, jo darbus ir idealus.

Jau anksti Jurgio gyvenime išryškėjo jo moksliniai gabumai. Jam teko mokytis Marijampolės ir Vilniaus gimnazijose. Kai vokiečiai 1915 m. artėjo prie Vilniaus, Jurgis turėjo iškelti Rusijon, kur lankė M. Yčo bern. gimnaziją Voroneže. 1918 m. jis grįžo į Marijampolės "Žiburio" gimnaziją, kurią baigė 1921 m. Pamokytojavęs trumpą laiką Naumiestyje, jis išvyko į Muensterio universitetą, kur gilinosi filosofijoje, fizikoje ir matematikoje. Tačiau 1922 metų rudenį jo mokslui kelią pastojė tragiška mirtis.

Jurgio palinkimas mokslui atspindėjo jo plačiame apsiškaityme. Jis skaitė ne tik lietuviškus mokslinius veikalus, bet ir rusiškas, lenkiškas, vokiškas ir prancūziškas knygas. Labiausiai Jurgį domino filosofijos, religijos ir visuomeninių mokslų veiklai. Ir dažnai jis savo išsimokslinimą panaudodavo, skaitydami paskaitas.

Tačiau Jurgis Krasnickas, tur būt, daugiausia pasižymėjo savo organizacine veikla. Yra sakoma, kad jis kasdien praleisdavo bent pora valandų įvairiuose susirinkimuose. Voroneže būdamas, Jurgis dirbo jaunesniųjų ateitininkų (kankiečių) organizacijoje, redaguodamas "Jaunuolių kankles". Perėjęs į penktą klasę, jis įstojo į ateitininkų organizaciją ir buvo išrinktas į kuopos valdybą. 1919 m. ir 1920 m. Marijampolės kuopa atžymėjo Jurgio drąsų iškalbą ir energingą darbą, išrinkdama jį kuopos pirmininku. Jurgis ne tik lankė kuopelių ir sekcijų susirinkimus, skaitydami paskaitas, bet taip pat ir leidosi į ginčus su ausrininkais, pasižymėdamas drąsia, bet neįžėdžiančiu iškalbingumu. Muensterio universitete Jurgis taip pat nesišalino organizacinės veiklos. Ten jis tapo ateitininkų kuopos sekretoriumi ir Muensterio lietuvių studentų draugijos pirmininku. Ateitininkų kongresuose, konferencijose Jurgis skaitė pranešimus, dirbo komisijose. Be to, ir pavasarininkų organizacija galėjo dažnai džiaugtis Jurgio turiningomis paskaitomis.

Jurgis Krasnickas įsijungė į politinę veiklą Steigiamojo Seimo rinkimų metu, dirbdami krikščionių demokratų partijai. Jis aplankė daugybę Dzūkijos kamelių ir ragino žmones balsuoti už krikščionis demokratus. Be to, jis skatino jaunuolius stoti savanoriais į Lietuvos kariuomenę ir 1920 m. pats išėjo savanoriu. Tad Jurgis Krasnickas prisidėjo prie Nepriklausomos Lietuvos kūrimo, savo aistringa energija lyg ir simbolizuodami jauną, augančią tėvynę.

Zvelgiant į trumpą, bet prasmingą Jurgio Krasnicko gyvenimą, kyla klausimas, ar iš tikrųjų jaunystė yra tik pasirošimas

Jurgis Krasnickas
(1902. V. 7 — 1922. X. 25)

gyvenimui. Sakoma, kad jaunystėje reikia priprasti prie sisteminio darbo ir prie doro elgesio. Kudirkos žodžiais tariant, jaunystėje reikia sėti pasėlio grūdus, nes, kai kūnas ima stingti, bus jau vėlu prie darbo. Bet jeigu žiūrime į jaunystę tik kaip į pasirošimą, gyvenimui, ar nepavirsta mums beprasmiškas toks trumpas gyvenimas, kaip Jurgio Krasnicko, kuris buvo nužudytas, vos sulaukęs dviejų metų? Vartant jo biografijos lapus, prieinama išvados, kad jo pasirošimas gyvenimui buvo nuostabi geras. Ir ne vienas jo būvęs kolega apgailestauja dėl jo nelauktos mirties, sakydami, kad iš Jurgio būtų išaugęs ir gabus mokslininkas ir stiprus tautos vadas. Bet, deja, jis negalėjo savo pasirošimo vaisiais pasinaudoti. To, kuriam jis ruošėsi, jis negalėjo pasiekti.

Tačiau ar nėra tiksliau žiūrėti į jaunystę ne vien tik kaip į pasirošimą gyvenimui, bet kaip pat kaip į gyvenimo dalį? Tuo atžvilgiu kiekvienas gyvenimo momentas yra savaip brangus, savaip svarbus. Taip žiūrint į jaunystę, mums Jurgio Krasnicko trumpas gyvenimas virsta pilnu ir prasmingu. Paties Jurgio žodžiais tariant: "Galima labai trumpai paprasčiausiose

sąlygose gyventi, tačiau daug padaryti".

Ir žvelgdami į Jurgio Krasnicko trumpą gyvenimą, matome, kad jis paprasčiausiose sąlygose tikrai daug padarė. Pirmiausia krinta į akis jo didelė meilė mokslui. Ne vienas jo kolega prisimena jį visados su knyga rankoje. Jo apsiškaitymas įvairiose srityse ir keliuose kalbose gali sugėdinti ne vieną šių laikų studentą. Bet, tur būt, Jurgis daugiausia pasižymėjo savo entuziastiška organizacine veikla. Mokslas užima daug laiko, bet Jurgis Krasnickas jautė norą ir pareigą pašvęsti daug laiko ir ateitininkų organizacijai, tos organizacijos narius stebindami savo iškalbingumu ir erudicija įvairiose šakose. Nenuostabu, kad jis greit iškilo į ateitininkų vadovybės gretas.

Ateitininkų organizacijoje jis suvienijo, gal būt, savo širdies du stipriausius jausmus — meilę Dievui ir meilę tėvynei. Jo krikščioniškų idealų vertinimas ir sekimas atspindėjo jo straispnyuose bei paskaitose. Jo meilė savo kraštui aiškiai pasirodė Želigovskio puolimo metu ir Steigiamojo Seimo rinkimo metu. Jurgis buvo pareiškęs, kad daugeliui žmonių trūksta idealo, kuriam galėtų pašvęsti visą savo gyvenimą. Tačiau Jurgio idealo netrūko. Jis rado savo idealą krikščionybės ir tautiškumo sintezėje ir šiam idealui visą savo gyvenimą paaukojo.

Jurgis Krasnickas tikėjo, kad sunkiausias menas yra gyvenimo menas, pridėdamas, kad svarbiausias dalykas menui yra idėja. Žvelgdami į paties Jurgio gyvenimą, aiškiai matome tą idėją, kuri suvienijo Jurgio darbą, ir turime pripažinti, kad Jurgis Krasnickas buvo nuostabus gyvenimo menininkas. Jis ne tik gyvenimui ruošėsi, bet ir patį gyvenimą pilnai, energingai, su ryžtu ir užsidegimu gyveno.

Jaunimo laikraščio sukaktis

Šiomet, gegužės 15 d., sueina 60 metų, kaip buvo pradėtas leisti Lietuvos jaunimo laikraštis "Pavasaris". Lėšų pradžia 500 rublių skyrė Šv. Kazimiero knygoms leisti draugija, vardą pasiūlė kun. P. Dogelis, pirmo numerio redaktorė ir leideja pasirašė T. Kubilinskaitė. Psulapius prirašydavo Veiverių mok. semin. auklėtiniai, Kauno ir Seinų sem. klierikai, kaimo jaunimas. 1913 m. buvo spausdinama 3,000 egz. ėjo iki 1940 m. bolševikų okupacijos. Redaktoriais, be kitų, yra buvę kun. F. Kapočius, J. Grinius, J. Keliuotis, O. Labanauskaitė, dr. J. Leimonas, J. Talmantas, klier. Iz. Tamošaitis ir eilė kitų.

Muensterio lietuvių studentija ir Vincė Jonuškaitė, atvykusi į Muensterį pas savo draugą V. Bakšytę 1922 m. vasaros pradžioje. Apačioje (iš k.) sėdi: Grigaitytė, Jurgis Krasnickas, V. Jonuškaitė, Radušytė, Viršuje: kun. Trukanas, Kairiukštytė, kun. B. Granskas, Domeikaitė, kun. J. Gutauskas, Montvila ir Pr. Jucaitis.

Chicago ar Čikaga?

JUOZAS VAITKŪNAS

— Koks čia gali būti ir klausimas, — kone pyktelėjo mano geras draugas Jonas. — Juk mes neiškraipinėjame svetimų vietovardžių ir juos rašome taip, kaip jie rašomi atitinkamo krašto kalboje.

— Taip tai taip, bet ir ne visai taip, — ramiai atsakiau. — Bet kodėl gi tu rašai Varšuvą, o ne Warszawa. Maskvą, o ne Moskvą; Berlyną, o ne Berliną (juk vokiečiai rašo — Berlin);

Paryžius, o ne Parisas ar net tiesiog Paris. Stai dar ir daugiau panašių pavyzdžių: Krokuva (Krakow), Viena (Wien), Peterpilis (Peterburg ar Petrograd), Bukareštas (Bucuresti), Florencija (Firenze), Neapolis (Napoli), Lisabona (Lisboa), Briuselis (Bruxelles), Belgradas (Beograd).

Tai anaipol nėra tik lietuvių kalbos reiškinys. Ir kitose kalbose kai kurie svetimi vietovardžiai

savaip vadinami pagal ilgametę tradiciją. Pvz. lenkai iš seno sako (ir rašo): Lipsk (Leipzig), Drezno (Dresden), Brunswik (Braunschweig), Monachium (Muenchen), Kolonia (Koeln), Bazylea (Basel), Wieden (Wien), Mediolan (Milano), Rzym (Roma), Nowy Jork (New York); mūsikai būtų Naujasis Jorkas ar trumpiau — Naujorkas. Pastaroji forma buvo vartota Amerikos lietuvių, o kai kieno ir dabar tebesiūloma; ją randame ir Lietuvių Enciklopedijoje.

Vokiečiai, kurie iš seno turėjo artimus kultūrinius ir politinius ryšius su Italija, bent kai kuriuos didesnius Italijos miestus vadina skirtingai nuo italų: Venedig (Venezia), Mailand (Milano), Neapol (Napoli), Rom (Roma), Genua (Genova), Florenz (Firenze), Turin (Torino).

Tas pats yra anglų kalboje. Stai anglai (ir žinoma, amerikiečiai) kai kuriuos Italijos ir Vokietijos miestus vadina ne taip, kaip italai ar vokiečiai, o kaip prancūzai: Florence (Firenze), Naples (Napoli), Rome (Roma), Turin (Torino), Munich (Muenchen), Cologne (Koeln), Brunswick (Braunschweig), Nuremberg (Nuernberg). Ne taip kaip vietos kalbose anglai rašo ir šiuos miestų vardus: Moscow, Warsaw, Vienna, Bucharest, Lisbon, Genoa (itališkai Genova, lotyniškai Genua, prancūziškai Genes).

Kai kas papyksta ar net ir pasipiktina, kad amerikiečių spaudoje mūsų Vilnius paprastai vadinamas Vilna. Tai betgi nėra lenkiška vietovardžio forma (Wilno) ir net nerusiška (nors taip pat skamba), o senas lotyniškas mūsų miesto vardas, kurį jau pats Gediminas vartojo savo garsiuose laiškuose, kviesdamas Lietuvon Vakarų pirklius, amatininkus ir kt. Antai viename laiške užsiminė, kad prieš porą metų domininkonų bažnyčia buvusi pastatyta "in Vilna civitate nostra" (mūsų mieste Vilniuje). Vėlgį nurodo, kad laiškas rašytas Vilniuje: "Da-

tum Vilna, anno Domini 1323". Zinomajame G. Brauno atlasė (1572) randame seniausią Vilniaus miesto planą (beje, jo nuotrauka išsp. Lietuvių Enciklopedijoje XXXIV, p. 227), kuriame aiškiai įrašyta: "Vilna Lituaniae metropolis". Lotyniškoji Vilniaus vardo forma brovėsi ir lietuviškan tekstan; pvz. paeigirike, skirtame 1729 m. Vilniun atvykusiam Varmijos vysk. K. I. Šembekui, skaitome: "Lietuvių visų džiaukis tu, Motina Vilna".

Nenuostabu, kad Vakarų Europoje gerai žinomo Vilniaus vardo lotyniškoji forma isitvirtino ir anglų kalboje.

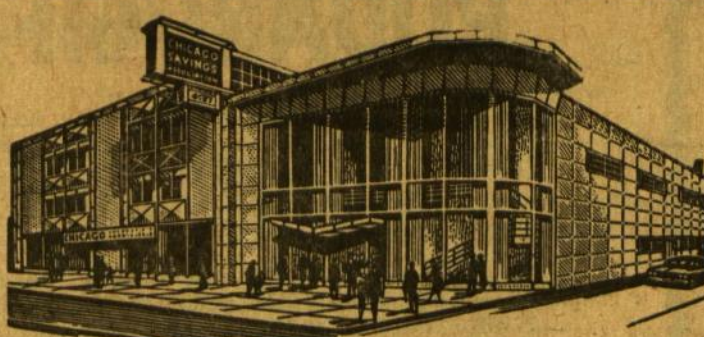
Kaip senieji vardai yra atspairūs, rodo ir Florencijos pavyzdys. Itališkasis Firenze vardas anaipol neįstengė išstumti iš kitų kalbų senojo vardo, kuriuo ji buvo pavadinęs miestas dar prieš Kristaus gimimą įkūręs Cezaris — Florentia. Taip pat ir itališkasis Napoli nenurungė to

(Nukelta į 7 pusl.)

CAL-MAR SHOPPE
"SWING INTO SPRING"
CAL-MAR — For Ladies', Men's and Children's Wear.
Carrying a Complete Line of Ladies' Wear.
We Stream High Quality and Personal Service.
Open Mon. and Thurs. until 9 p.m.
All other days, including Saturdays, until 6 p.m.
2809 W. 55th St. — PR 8-1655

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ I LIETUVĄ SPECIALIOS RUBLIŲ PAŽYMEJIMAI
INTERTRADE EXPRESS CORP.
Pirma jums apie tai pasakėme, o jūsų giminės sako "taip".
Su specialiais Rublių Pažymėjimais jūsų giminės gali įsigyti, ką jie tik nori, už dailelę reguliarios kainos, nes Specialius Rublius yra vertas 4 reguliarius rublius ar daugiau. Panašiai, jei nuvykęs į krautuvę su 100 dol. gautum prekių už 200 dol. ar 300 dol. ar net ir daugiau. Specialūs Rublių pažymėjimai gal būt iškeisti į grynus reguliarius rublius už labai gerą kainą. Pilnai garantuota ir apdrausta. Tikrai InterTrade Express Corp. duoda jums kuo geriausią patarnavimą. Sie pažymėjimai pristatomi jūsų giminėms į namus už 3 savaites.
Specialių Rublių kaina yra \$2.35
TAI YRA PILNA KAINA. Visiškai jokių kitų primokėjimų.
Galite siųsti kokią sumą norite.
Reikalaukite mūsų NEMOKAMO ILIUSTRUOTO KATALOGO.
Užsakykite Dabar. Užsakykite tik per **INTERTRADE EXPRESS CORP.**
125 East 23rd Street
Penktas aukštas
New York, N.Y. 10010
Tel.: 982-1530

Labai svarbu! AUTOMOBILIAI
Tik trumpam laikui Greičiausias pristatymas **ZHIGULI VAZ 2101** US \$3214.00
MOSKVITCH 412 IZH Liuksusinis modelis US \$3155.00
MOSKVITCH 412 IZH US \$3033.00
ZAPOROZHETS ZAZ 968 US \$2026.00
Reikalaukite mūsų Specialų Biuletėnų su automobilių paveikslais.
BUTAI
Reikalaukite mūsų specialaus biuletėno.
Turime 23 m. patyrimą šiame biznyje ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

Chicago's Taupymo Bendrovė turi įvairiausių moderniškai įrengtų taupymo skyrių, lengvas privažiavimas, greitas patarnavimas, net du kiemai automobiliams pastatyti, saugumo dėžutės ir kitokie parankumai. Chicago's Taupymo Bendrovė yra ne tik lietuvių sostinės, bet ir visų Amerikos lietuvių ir jų organizacijų centras. "The Presidential Room" puiki vieta organizacijų susirinkimams bei mažiems banketams teikiama veltui.

6% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$5000.00 OR MORE 2 Year Maturity	5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000.00 One Year Maturity	5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS
---	---	--

- * AR JŲŲ NAMAS YRA PER MAŽAS JŲŲ SEIMAI?
- * AR JŲŲ KROSNIS PASENO?
- * AR VASAROS KARSCIAMS UŽEJUS NENORETUMETI KVEPUOTI GRYNU SALTU ORU?
- * CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVE duoda paskolas prienamoms ir patogioms šeimoms, \$500.00 ir daugiau, bet kokiems namų pagėrimams. O gal jums reikalingi pinigai kitiems reikalsams? Arba gal norite įsigyti nuosavą namą, jei iki šiol jo neturite ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas?

BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIŠ KREIPKITES Į

Chicago Savings and Loan Assn.

PHILOMENA D. PAKEJ, Pres.

6245 SO. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon 12 P.M. to 8 P.M. Tues 9 to 4. Thurs and Friday 9 to 8. Sat. 9 to 12:30.

1919 m. Moksleivių ateitininkų konferencijos Kaune atstovai. Sėdi ant žemės iš k.: Juozas Leimonas, Povilas Auglys, Petras Spetyla, Vincė Jonuškaitė, Bernardas Žukauskas ir Stasys Lipčius. Antrėje eilėje: Jadvyga Česaitytė, Stefa Palulytė, Jurgis Krasnickas, kun. Ignas Česaitis, Petras Karvelis ir kt. Ketvirtoje eilėje: A. Kučinskas, A. Juška, V. Dovydaitis, J. Mašiotas, (neatpažintas), Balsys, (neatpažintas), ir P. Gaučys. Penktos eilėje: 1) V. Jasaitis, 4) P. Žilys, 7) A. Vasiliauskas, 9) Paukštytis, 10) Č. Pakuckas ir 11) J. Bružikas.

NAUJI LEIDINIAI

• LAISKAI LIETUVIAMS, 1972 m. balandžio mėn. Nr. 4. Lietuvių jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros žurnalas. Redaguoja Juozas Vaišnys, S. J. Redakcijos ir administracijos adresas: 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636. Metinė prenumerata 5 dol.

Apie pavasariškus kontrastus rašo pats redaktorius, straipsnių baigdamas: "Gyvenimas yra pilnas kontrastų — tai blogio ir gėrio, šviesos ir tamsos, meilės ir neapykantos mišinys. Apšviesti tamsą, gėrio nugalėti blogį ir meile pakeisti neapykantą — tai žmogaus gyvenimo uždavinys. Ši uždavinį atlikusio žmogaus mirtis bus tik žingsnis į prisikėlimą.

Išskirtinio aktualumo straipsnis yra A. Rubiko apie šandieninį nerimą Bažnyčioje. Populiariai, bet tiksliai ir kondensuotai klausimą aptaręs, autorius sako: "Deja šandien pasigirsta balsų ir prieš Vatikano susirinkimą. Jie norėtų savo pažitūras ar nuomones pristiekti kitiems. Jie reikalauja atstatyti tvarką, Bažnyčioje. Bet čia tenka klausiti: kieno ir kokia tvarka? Ta, kur galingesnis ar įtakingesnis nutildyti silpnesnį ir nustumia jį nuo bažnytinio reikalų? Ta, kur visada gauna viršų įtakingesniojo ar galingesniojo interesai bei nauda? Tai būtų pati didžiausia netvarka Bažnyčioje, kurioje Viešpats visus yra padaręs savo kūno sąnariais (I Kor. 12), kurioje visus Viešpats yra pašaukęs į laisvę, kurioje Viešpats visus yra pašaukęs meilės dvasioje tarnauti vieni kitiems (Gal. 5, 13) ir kurioje, kaip apaštalas moko, iš kiekvieno yra reikalaujama žiūrėti ne tik savo naudai, bet ir kitų (Pilyp. 2.).

Apie Lietuvos laisvės ateitį žurnale dar kalba dr. Jonas Grinius, brolis Petras Kleintotas, S. J. rašo savo prisiminimus iš 1944 metų vasaros, kada okupantai iš Rytų vėl pradėjo tvirtinti į Lietuvą. Brolis Petras yra visiems jaunimo centro ir jėzuitų koplyčios lankytojams Chicagoje gerai pažįstamas, o taipgi jis yra ir "Laiskų Lietuviams" administratorius, neseniai atšventęs savo 60 metų sukaktį.

Toliau žurnalo puslapius randame keturis naujus Julijos Švabaitės-Gylienės eilėraščius ir dailininkų M. Šileikio, J. Mielio ir J. Pautienės nuomones apie dail. Antano Petrikonio kūrybą. Socialinės gerovės kovotojų avangardas šaukia Juozo Prunskio straipsnis.

Idomos medžiagos pažerta ir įprastiniuose skyriuose: Šeima, Jaunimas, Knygos, Kalba, Tėvyne, Atgarsiai.

Minint atsiųstas naujas knygas ir rašant, tur būt, pačiam redaktoriui, antologija "Lietuvių poezija išvijoje 1945—1971" linkstama laikyti vien Vilniuje išleista lietuvių poezijos dvitominė nepatekusių ar nuskriaustų, idėjus vilniškien antologijon "ne pačius geriausius ir charakteringiausius jų eilėraščius", knyga. Toks reikalo traktavimas tik rodo, kad naujų knygų apžvalgininkas nėra kaip reikiant susipažinęs nei su ta Vilniuje išėjusia antologija, nei su tik ką išleista išvijoje. Argi jis nežino, kad Vilniuje išleistoje Lietuvių poezijos antologijoje nėra (be Juozo Kėkšto išimties) nė vienos eilutės mūsų poetų kūrybos, sukurtos daugiau kaip per 25 metus išvijoje? Čia nėra prob-

lema tik vieno kito nejdeto ar "nuskriausto", bet yra ignoravimas visos išvijos poezijos viso laikotarpio, jau ilgesnio net už buvusį nepriklausomybės tarpsnį. O išvijos poetai tikrai nesijaučia kieno nors nuskriausti, kai išvijoje dar gali gimti prieš aštuonis dešimtmečius tomus galvos nę kiek nelenkiantis toks čionykštės mūsų poezijos tomas.

• A GARLAND OF RUE. Lithuanian Folksongs of Love and Betrothal.

Collected and edited by Kenneth Peacock. Musical transcriptions by the author. Songs texts transcribed and translated by Danute Rautins. Canadian Centre for Folk Culture Studies, National Museum of Man, National Museums of Canada, Ottawa, 1971. Leidinį galima užsisakyti paštu, rašant ir čekį siunčiant šiuo adresu: National Museums of Canada, Publications Division, Ottawa, K 1A 0M8. Kaina 4.25 dol. Catalogue No. NM95-15/2.

Šis puošnus, rūpestingai parengtas ir didelio dėmesio vertas leidinys yra rezultatas JAV ir Kanadoje šiuo metu augančio susidomėjimo lietuvių indėnu, ankstyvųjų amerikiečių ir kanadiečių, o taipgi vėlyvesnių ateivių etninę grupių čionykščio folkloru. Mums lietuviams yra itin malonu, kad Kanadoje valstybinių institucijų šia kryptimi neseniai pradėtas darbas ypač iš karto atkreipė dėmesį į šiam krašte tebesančią lietuvių tautosaką, pasiskirdama jai viena iš pirmųjų šios rūšies leidinių.

"A Garland of Rue" knyga yra aprūpinta puikiu Kenneth Peacock įvadu apie lietuviškąsias dainas apimamą ir specialiai apie tas 28, kurios yra spausdinamos šiam rinkinyje. Kiekvienos dainos duodamas lietuviškasis jos teksto originalas ir greta vertimas anglų kalbon, parodyta taipgi jos melodija gaidomis, pažymima, kas, kur ir kada dainą padainavo, kiekvieną dainą palydi dar įvairūs folkloristiniai ir kitokie komentarai. Prie leidinio pridėta eina ir keturių plokštelių, mažų išmierių plokštelių, kuriose įrašytas kiekvienos dainos autentiškas įdainavimas.

Leidinyje yra tikrai išskirtinis, naudingas ir kaip mokslinis lobis ir kaip prasminga dovana įvairiomis progomis.

• Paulius Galaunė, DAILĖS IR KULTŪROS BARUOSE. Išleido "Vaga" Vilnių 1971 m. Leidinys didelio formato, 312 psl.

Pats autorius knygos įvade rašo:

"Šis mano straipsnių rinkinys yra daugiau publicistinio pobūdžio. Tai priklausė nuo to, kad, ypač 1918-1940 m. laikotarpiu, man teko gan aktyviai dalyvauti mūsų meno ir kultūros gyvenime, į kurį buvau įsitraukęs labai nuoširdžiai. Tai vertė mane ne kartą kreiptis į visuomenę per spaudą.

Nuo daugumos straipsniuose paliestų faktų bei įvykių prabėgo daugiau kaip pusė amžiaus. Per tą laiką įvyko nemaža reikšmingų pasikeitimų mūsų krašto politiniame ir visuomeniniame gyvenime. Šiandien, žvelgiant į straipsniuose kelias aktualijas iš laiko perspektyvos, kai kas gali atrodyti kitaip. Tačiau keisdami ar interpretuodami jas mūsų dienų požiūriu,

neišlaikytume istorinio tikslumo ir dokumentiškumo. Tad straipsniai paliekami tokie, kokie buvo paskelbti ano meto spaudoje, tik šiek tiek pataisyta jų kalba.

Esu labai dėkingas leidyklai, kuri, išleisdama šį straipsnių rinkinį, pagerbė mano 80-ties metų sukaktį."

Šio žymaus mūsų dailės žinovo ir menotyrininko prof. Pauliaus Galaunės periodinėje spaudoje kadaise paskelbti straipsniai savo temomis kyngoje pasiskirstyti į tokius skyrius: Dailės klausimais; Grafikos ir knygos meno klausimais; Kultūros turtų ir jų likimo klausimais; Muziejų klausimais. Iš viso knygoje surinkta mūsų kultūros istorijai turį didelę reikšmę 59 Pauliaus Galaunės straipsniai. Gale dar pridėta P. Galaunės raštų bibliografija, sudaryta K. Kairiūkštytės-Galaunienės.

• MEDICINA, 1971 m. gruodžio mėn. Nr. 2 (42). Pasaulio ir Amerikos Lietuvių gydytojų sąjungos žurnalas. Redaguoja Henry Armanas, M. D., 1934 Wilkens Ave., Baltimore, Md. Administruoja Jadvyga Vytuvienė, D. D. S., 85-29 86th Street, Woodhaven, N. Y. 11421. Prenumerata \$10.00.

Didelio formato, gerame popieriuje spausdinamas, kupinas mokslinės ir informacinės medžiagos, gausiai iliustruotas mūsų gydytojų žurnalas daro puikų įspūdį. Recenzuodami jo ankstesnį numerį, stipriai reikalingai priekaištavome, kad neatkreiptas reikiamas dėmesys į lietuvių kalbos grynumą bei jos stilistinę apipavidalinimą. Šį kartą redakcijai reikia ypač pagirti, kad ji nepasitikiėjo sa-

Tautosakinio leidinio "A Garland of Rue" viršelis

vo lietuvių kalbos žinojimu, o talkon pasikvietė liuanistą rašytoją Leonardą Žitkevičių. Todėl ir kalba dabar pavyzdinčiai gera. Šia prasme iš "Medicinos" dabar gali mokytis ir kiti įvairių mūsų grupių ir specialybių žurnalai — reikia nepasitikėti savo mokėjimu, o pasikviesti dalyko žinovą — liuanistą.

Naujame "Medicinos" numeryje, be kita ko, randame šią pabrėžtiną medžiagą: dr. V. Šaulio straipsnį apie mediciną okupuotoje Lietuvoje; dr. R. Nemicko raštą api Mokardo re-

vaskularizaciją; R. Kondrato straipsnį apie Vilniaus medicinos mokyklą 19 amž.; dr. Ed. Kaminskas rašo lėtelių augimo reguliavimo klausimais, o dr. V. Damijonaitis apie psichiatrijos evoliuciją JAV po II pasaulinio karo. Žurnale plati mūsų gydytojų mokslinės ir visuomeninės veiklos kronika ir kiti skyriai.

• VARSNOS, 1972 m. Nr. 1-2. Mokslo ir kultūros žurnalas, leidžiamas Lenkijos lietuvių. Redaguoja kolektyvas. Redakcijos ir administracijos adresas: Warsza-

wa, ul. Wiejska 16—16. Poland. Metinė prenumerata 48 zlotai.

Žurnale rašoma apie lietuvių mokyklas Lenkijoje, duodama Daliaus Saukaitės poezijos. Vieną jos eilėraščių čia nurašome ir mūsų skaitytojams:

MEDŽIO MALDA

Smūktelių ir žvakių malda
Šį vakarą gal pasiguosiu?—
Pražilusią medžio malda
Prabilkit, koplytstulpiai uosio.

Pravirkit šiandien už mane,
Rauda mano tiesą palidiję...
Raukšlėtam smūktelio dūnei—
Maža pastovumo iliuzija.

Paliudykit, jog visada,
Užklupus vienatvei didžiausiai,
Ne laikina medžio mada,
O medžio malda aš guodžiausi.

Duodama Renės Rasos apybraiža "Sugrįžimas". Rašoma apie Lietuvos fotografijos parodą Varšuvoje, apie dail. Romo Viešulio ir dail. Al. Stasiulevičiaus darbų parodas Lenkijoje, apie senovės lietuvių kariauną, apie lietuviškas vestuves Suvalkijoje ir kt. Žurnalas iliustruotas.

• Lietuvių Dienos, 1972 m. kovo mėn. Nr. 3. Žurnalą leidžia A.F. Skirius. Redaguoja Bern. Brazdžionis. Redakcijos ir administracijos adresas: 4364 Sunset Blvd. Hollywood, Calif. 90020.

WAGNER & SONS
Typewriters Adding Machines
Checkwriters
Nuomoja — Parduoda — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virš 50 m. patikimas patarnavimas
NAUJOJE VIETJOJE
5610 S. Pulaski Rd., Tel. 581-4111

VISKAS ENCYCLOPEDIA LITUANICA

Leidžiant LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJĄ buvo įmanoma šaip taip verstis vien iš prenumeratos mokesčio: vieno išleisto tomo prenumerata įgalindavusi leisti sekantį tomą. Ši ENCYCLOPEDIA LITUANICA yra kitaip. Nors ir buvo dėta labai daug pastangų, bet toli gražu nesusidare tiek prenumeratų, kad būtų užtikrintos bent pačios kukliausios sąlygos jos leidimui. Jau I-oji tomas išleistas, aiškio, kad vėgri ar išsivys LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS praktika. Tačiau dirbame toliau teskdomi šieštes. Štai, to tiklo — prenumeratų padaugėjimo — siekdami, perėitą kovo mėn. kreipėmės į ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorius prašydami, kad kiekvienas surastų bent vieng mūją ENCYCLOPEDIA LITUANICA prenumeratorių. Deja, atsiliepinimas buvo neįtikėtina mažas.

Vis dėlto vilties prarasti nenorime. Dar kartą bandome belstis į visų lietuvių duris tikėdamiesi, kad gili kiti LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS leidyklos leidiniai pagelbės toliau leisti ENCYCLOPEDIA LITUANICA. Štai, sandėlyje dar turime įvairių LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJOS leidyklos leidinių, kuriuos norime parduoti už aukščiausią pasiūlytą kainą. Skelbiame išpardavinį, kuris tęsis nuo 8 m. gegužės 1 iki birželio 30 d. Po birželio 30 d. atsakysime į gautus pasiūlymus.

1. LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 36 tomai, kaina \$299.00, siūlau \$.....
2. VINCO KREVĖS RAŠTAI, 6 tomai, kaina \$25.00, siūlau \$.....
3. B. Kvirklys, MOSU LIETUVA, 4 tomai, kaina \$42.00, siūlau \$.....
4. K. Jurgėla, LIETUVOS SUKILIMAS 1862—64 METAIS, 720 psl., kaina \$10.00, siūlau \$.....
5. A. Kučas, AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA 560 psl., kaina \$7.00, siūlau \$.....
6. B. Raitis, DIALOGAS SU LIETUVIAIS 560 psl., kaina \$7.00, siūlau \$.....

O vienuolika kitų leidinių: P. Andriūlo raštų I, L. J. Ballo — Lietuvių dainos Amerikoje, J. Šešplaukis — Nematoji žemė, L. Danubio — Lietuvių kalbos veiksmazodžių aspektai, St. Santvėro — Atidari langai ir Aukos taurė, A. Valčiulio — Gluosnių daina, A. Rukštos versta Enšajidė, V. Šaulio — Eilėraščiai, A. Kutkaus — Dainininko dalia, Lietuvos žemėlapis — kaina \$38.00, siūlau \$.....

Vardas Pavardė
Adresas
Šis atkarpą prašome išskirti ir, pasirinkus norimą leidinį bei pasiūlymus siūlymą kaina, atsiųsti leidinį LIETUVIŲ ENCYCLOPEDIJA, 395 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127.

Pilnų iš anksto siųsti nereikia.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

6%

5%

Mokamas už dviejų Metų Certificate sąskaitas Minimum \$5,000.00
Naujas sukeltas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas.
PINIGAI ĮNEŠTI IŠI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.
VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. 9 v. r. iki 9 v. r.
ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 v. r.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trečiad. uždaryta.

PAAIŠKINIMAS VISUOMENEI DĖL PODAROGIFTS, INC.

Mes esame VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri išskirtinai įgaliota VNESHPO-SYLTORGo priimti ir siųsti DOVANŲ — užsakymus giminiams Lietuvoje ir U.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri siūnia DOVANŲ — užsakymus į VNESHPOSYLTORGą be jokių tarpininkų, bankų etc.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri priima užsakymus PREFERENTIAL ROUBLE CERTIFICATES — SPECIALIOS PIRME-NYBES RUBLIŲ PAZYMEJIMAMS ir pristato šiuos užsakymus tiesioginiai per VNESHPOSYLTORGą. Aukštos kokybės prekės gaunamos specialiose VNESHPOSYLTORGo krautuvėse ir prekių sandėliuose daugelyje didelių miestuose Lietuvoje ir U.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje VNESHPO-SYLTORGo autorizuota priimti užsakymus BUTAMS.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri gauna VNESHPOSYLTORGo paskyrimą AUTOMOBILIŲ specialiomis dolerių kainomis.

Šiuo metu mes turime keletą automobilių, parduodamų tučtuojau. Šie modeliai:

MOSKVICH 412 IZH — \$3155.00; MOSKVICH IE — \$3033.00;

ZAPOROHETS 968 — \$2026.00 — jeigu nebus buvę anksčiau parduoti.

Kas pirmas ateina — bus pirmas patarnaujamas.

Klientų patogumui užsakymus galite paduoti bet kuriai prie mūsų prisijungusiai firmai:

Cosmos Parcels Express Corp., 488 Madison Ave., New York, N.Y. 10022

Package Express & Travel Agency, 1776 B'way, New York, N.Y. 10019

Globe Parcel Service, Inc., 723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106

Arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaigą

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVE. (tarp 27 ir 28-tos g-vės)

NEW YORK, N. Y. 10001

(212) 685-4537

Būkite tikri, kad paduotumėt savo užsakymus tinkamai autorizuotai firmai.

Dr. P. Mačiūlio dovana Pasaulio lietuvių archyvui

Dr. P. Mačiulis, gyv. Palo Alto, Calif., atsiuntė Pasaulio lietuvių archyvui saugoti jo rankraštus, kurie buvo paruošti spausdinimui. Vienas toks rankraštis — minografija apie Mažosios Lietuvos tėvynainį dr. Dovą Zaunių. Tas veikalas buvęs parašytas, susitarus išleisti su Juozu Bačiūnu.

Kitas veikalas — Thomo Costaino "Sidabrinė taurė" vertimas. Veikalas turės G. Papinio "Kristaus istorijos" veikalą atspalvių ir primenąs Sienkivičiaus "Quo Vadis". Vertimas telpa į 668 mašinėle rašytus puslapius. Autorius veikalą skirsto į keturias knygas.

Yra dar ir dr. P. Mačiūlio atsiminimai "Dviejose kontinentuose išsklaidyti kapai".

Stambų knygų leidėja prisimenant

Vieną iš stambiųjų Chicago kultūrininkų yra buvęs Antanas Olšauskas, miręs 1942 m. gegužės 10 d., taigi prieš 30 m. Chicagoje jis apsigyveno 1889 m., pradėjęs dirbti lenkų spaustuveje. Su kitais dviem darbininkais perėmė subankrutavusią sulenkėjusio lietuvių spaustuvę, redagavo "Lietuvą" ir prie laikraščio įsteigė knygyną. Vėliau redaktoriumi pakvietė J. Adomaitį-Serną, o spaustuve perėmė pats vienas į savo rankas. Leido "Lietuvą", kol dėl finansinių sunkumų pardavė J. Bačiūnui ir A. Pajauskiui. Olšauskas išleido 131 lietuvišką knygą, apie 210,000 egzempliorių iš viso. Jo išleisti Lallo angliu-lietuvių kalbos žodynu dar ir dabar daug kas naudoja. Jis išleido Basanavičiaus pasakų rinkinį, 1909-1910 m. buvo sumanęs leisti enciklopediją ir net užangažavęs redaktorių, be to už-

mojo nepavyko įgyvendinti. Yra ir pats parašęs keletą knygų.

Buvo įsteigęs banką, kuris Lietuvon persiuntė apie 4 mil. dolerių, vėliau bankas užsidarė. Buvo liberališkesnių pažiūrų, tačiau, jausdamas artėjančią mirtį, atliko religinę praktiką. Išaugino patriotą sūnų a. a. Antaną Olš.

Nauja solistės A. Dičiūtės plokštelė

Išleista nauja Lietuvos operos solistės Alodijos Dičiūtės-Trečio-
kienės įdainuota plokštelė: "Kai krinta lapai". Joje yra 8 lietuvių kompozitorių ir 6 kitų tautų muzikos kūrėjų dainos bei arijos. Iš lietuvių kompozitorių čia išgarsiname šias skambias dainas: Kai krinta lapai — J. Dambrausko (žodžiai Z. Greičiūno), Abejonė — A. Kačanausko, (ž. J. Mikuckio), Sielos neramumas — A. Kačanausko (ž. F. Kiršos), Vakaras — E. Laumenskienės (K. Binkio), Pradalgijos — E. Laumenskienės (ž. Binkio), Obelių žiedai — Laumenskienės (ž. Binkio), Agonėlės — Laumenskienės (ž. Binkio) ir levos — V. Jakubėno (ž. Tysliavos).

Antroje, tarptautinių kompozitorių dalyje: Pavasario vandenys, O, neliūdėk, Tavęs aš laukiu (visos trys Rachmaninovo), Ar žinai tą šalį, Vieną kartą pažinau ir ji tenai... Šios visos yra iš operos Mignon, kompozitoriaus A. Thomas. Plokštelėje solistę pianu palydi muzikas W. Browning.

Solistė Dičiūtė yra baigusi Kauno konservatoriją ir gilinusi dainavimo studijas Paryžiuje ir Romoje. Mezzo sopranas, Kauno operos solistė 1930-1944 m. Dainavo 49 operose, atlikdama partijas Carmen, Dalilos, Martos (Pakalnėje), Marinos (Borise Godunove), Žermonos (Kornevilio varpuose), Polinos (Pikų dainoje) ir kt. Koncertavo Latvijoje,

Estijoje, Vokietijoje. Yra dainavusi ir JAV operose, dabar turi savo dainavimo studiją, Tinley Park, prie Chicago.

Atsigauna Lyric opera

Lyric opera Chicagoj 1971 m. sezoną baigė su 36,008 dol. pelnu. Tai tikras laimėjimas, atsiimant, kad kiekvienas operos spektaklis paprastai duoda 31,000 dol. nuostolio. Tačiau operos vadovui Carol Fox pavyko surasti tiek rėmėjų, kad buvo apmokėti nuostoliai ir dar liko minėtas pelnas. Žinoma, turėjo didelės svarbos parinkimas gerų solistų ir aukštas orkestro lygis.

Lyric opera jau yra sudariusi tris ketvirtadalius repertuaro 1973 m. sezonui. Bus statoma Donizetti "La Fille du regiment" su Joana Sutherland ir Alfredo Kraus, to paties kompozitoriaus "Maria Stuarda" su M. Caballe ir V. Vortez, Wagnerio "Siegfriedas" su B. Nilsson, J. Cox, Th. Adam ir G. Neidlinger ir Strauss'o "Rosenkavalier" su Chr. Ludwig, Y. Minton, H. Sotin. Bus pastatyta Bizet "Carmen" ir Puccinio "La Boheme".

Tačiau pirma suminėtuju operų dar 1972 m. sezoną turėsime "I Due Foscari", "Walkuere", "Traviatą", "La Boheme", "Kaukių balių", "Cosi fan tutte".

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išpaušyti paveikslų rėmai — pritaikinti paveikslams ir skelbimams, rėmai — metalu aplieti rėmai.

2400 So. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginia 7-7258 - 59

"Pelleas et Melisande", "Wozzeck". Muzikos kritikai jau dabar skelbia, kad šie pastatymai bus aukšto lygio. Šių metų operos sezonas prasidės rugsėjo mėn. gale.

Ypatingai senas rankraštis

Tarp Mirusiųjų jūrų apylinkėse atrastų senų rankraščių (Dead Sea Scroll) ispanų mokslininkas J. O'Callaghan skelbia atradęs dalis šv. Morkaus evangelijos; tie naujai atrasti rankraščiai yra iš maždaug 50 m. po Kristaus. Tai būtų seniausios šios evangelijos rankraščiai.

Žuvo spaudos instituto vadovas

R. B. O'Neill, vadovas Katalikų spaudos instituto New York, žuvo automobilio nelaimėje. Vėlonis turėjo 65 m. amžiaus.

Chicago ar Čikaga?

(Atkelta iš 5 pusl.)

miesto ikūrėjų senovės graikų kolonistų pasirinkto vardo Neapolis (atseit, Naujamiestis ar Naumiestis).

Po tų visų pavyzdžių, rodos, galėjome įsitikinti, kad taisyklė rašyti miestų vardus, taip, kaip jie dabar rašomi vietos kalboje,

Angliškai rašą dabarties poetai

Iš spaudos išėjo Rosalie Murphy suredaguota knyga "Contemporary Poets of the English Language". Knyga išleido St. Martin, veikalas turi 1,260 psl. ir kainuoja 25 dol. Duodama trumpa biografija ir supažindinama su daugiau kaip tūkstančio poetų kūryba.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1972 METAIS

Walter Rask-Raščiausko vadovaujamas American Travel Service Biuras šiais metais yra suorganizavęs daug grupinių kelionių į Lietuvą.

Jis pirmasis pradėjo organizuoti ekskursijas į Lietuvą, tą darbą sėkmingai tęsia jau 11 metų. Jo kelionės tvarkingai suplanuotos ir visuomet vyksta sklandžiai.

Dar turime vietų sekančiose ekskursijose:

CHICAGO - NEW YORK SPALIO MĖN. 2 d. —
iš New Yorko \$610 + tax, iš Chicago \$710 + tax*
15 dienų kelionė, be sustojimo Europoje

CHICAGO - NEW YORK GRUODŽIO MĖN. 21 d. —
iš New Yorko \$610 + tax, iš Chicago \$710 + tax*
14 dienų kelionė, Kalėdinė ekskursija

Kas nori praleisti Kalėdas ir Naujus Metus su giminėmis, registruokites į gruodžio mėnesio ekskursiją.

*Total tour prices are subject to airline agreement and government approval.

Dėl informacijų skambinkite ar rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

TELEFONAS — (312) 238-9787

Jei planuojate bet kur keliauti, pirmiausia matykite mus.

Taip pat paruošime kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Teikiame informaciją kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus. Parūpiname lėktuvų bilietus ir reikalingas visas.

DRAUGO SUKAKTUVINIS BANKETAS

(Su programa ir šokiais)

SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 28 D.

MARTINIQUE RESTORANE

2500 West 94th Place

Evergreen Park

Viena kaina (banketui, programai ir šokiais) \$12.50 asmeniui

DRAUGAS minės 60-ties metų sukaktį nuo to laiko, kai yra persikėlęs iš Wilkes Barre, Pa. į Chicago. Prisiminsime ir tuos, kurie lietuviškai spaudai atidavė savo gyvenimo dalį.

Programą išpildys "Žibuoklių" sekstetas iš New Jersey, vadovas ir solistas — Liudas Stukas. Spaudos valsas bus grojamas Ažuolo Stelmoko orkestro.

Kokteiliai 5 - 6 val. vak.; vakarienė 6 val. vak.; šokiai nuo 8 val. vak.

Kviečiame Jus ir Jūsų organizacijų atstovus dalyvauti šiame minėjime ir pabuvoti vieną vakarą su spaudos žmonėmis DRAUGO SUKAKTUVINIAME BANKETE.

ADMINISTRACIJA

— ir —

REDAKCIJA

anaipol nėra visuotinai išlaikoma; net pasakytume, visuotinai neišlaikoma. Išklauses mano argumentus, kame tekste senoviškai rašyti Jonas pagalvjo ir tarė: "Gal ir — Čikaga".

HIGH RATES

5% Per Annum
Passbook Accounts

PAID QUARTERLY
— AT —

6% Per Annum
\$5000 or more
Certificates
2 year min.

BRIGHTON
SAVINGS & LOAN ASS'N
HIGHEST RESERVES
4071 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632
TEL. — LA 3 - 8248
(West of California Avenue)

5 3/4%
Per Annum
\$1000 or more
Certificates
1 year min.

5 1/2%
Per Annum
Investment
Bonus
Certificates

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero Townhall 3-2108-09

AIKĖTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniškos Kopolyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefoiai — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŲ

2814 W. 23rd PLACE

2424 W. 69th STREET

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

TEL. Virginia 7-6672

TEL. REpublic 7-1215

TEL. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE

TEL. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

TEL. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

TEL. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3819 S. LITUANICA AVE.

TEL. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

TEL. OLYmple 2-1003

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNŲ

649 East 162nd Street South Holland

10821 South Michigan Avenue, Chicago

TEL. — OO 4-2228

LF išleido dviejų spalvų (raudona ir tamsiai žalia) lipnukus. Kaina — \$1.00 už keturius lapus (144 lipnukai).

Kas norėtų jų įsigyti sau ar platinimui — kreiptis į LF būstinę: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, tel. (321) 925-6897.

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mūsų parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.00

Frank Zogas, President

4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4778

5%

All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificates (Minimum \$5,000)

SPYGLIAI IR ROYGLIAI

REDAGUOJA DR. S. ALIONAS

GEGUŽIS IR DARBAS

Nuostabūs yra komunistiniai laimėjimai, ypač tai ryškūs gegužės švenčių proga, kada žmogus su didžiausiu džiaugsmu pasižada dirbti kilniai partijai, kiek tik leis jėgos, o jeigu neleistų tos jėgos, tai pasižada apskaitinti, kad netausojo jėgų didžiajai Maskvai, kuri tokia turtinga, kad net žydų Velykomis siūniamų macų atsisakė.

Tokių švenčių proga galima gauti pereinamąjį Lenino vėliavą, o todėl pereinama, kad niekų kapitalistų įtaigojami žymūnai iš tokios vėliavos bluskele pasisiūva. O kai pereinamoji, tai turi saugoti, kad kitam galėtum atiduoti. Taip sakant, vystai tarybinį budrumą.

Zinoma, jei neteislingai nubaudžia, kilnus komunizmas nubausitąjį reabilituoja. Susaude ir paskui reabilitavo, šiaip jau ne vienas komunistų norėtų būti nubautas kapitalistų. Susaude ketvertą komunistų laisvųjų Lietuvių, tai ir šlandien jė garšus, o ką susaude tėvas Stalinas, tą tik reabilitavo, taip sakant, atnaujino, bet paminklėlio tai jokio jiems nesuraitė, o todėl, kad kai komunizmas komunistui galvą nukerta, tai jau savaimė garbė, taip sakant, kilni savitarna.

Aplamai, tokios savitarnos garbingoji Maskva ieško ir Vakaruose, o vieną kitą ir randa. Štai vargšelis Jonas Mekas pasiskundė, kad New Yorke jis duonos negauna, o dail. Ignas, kad irgi šiaip taip gal iškentės, kol į tėvynę galės nuvažiuoti pavalgyti, o Pilka iš Chicago tuoj tapo žemės ūkio specialistu ir konstatavo, kad kolchoznykas buože nebenerėtų tapti. Vienas iš Chicago nuvažiavęs net septynetą metų valgė ir tiek atsisagė, kad gerbiamai Maskvai ir Washingtonui galvą laužė, kad jis jau sotus ir persivalgęs, ir taip su vaikais ir pačia vos ištrūko iš tos laimės. Taigi jis vėl po septynerių metų laimės skursto Chicago, badu miršta. Esą, po tų tėvynės septynerių metų čia sugrįžus ir išgirdus ne tik "Vienybę" ir "Vilnį", bet ir ju bendradarbius taip gera, kad norėtųsi per galvėles meilingai užvožti, bet kur voši, kad tu galvėlių tie neprilaiko. Vyrukas sakosi per septynetą metų išvydęs, kas su galvom, kas be galvų ir kas su raudonom galvėlėmis.

Zinoma, tokių raudongalvočių

visur matyti. Toks iškilmingas ponas kaip Fulbrightas nori Maskvelei padėti. Nori, kad jos valdomi žmoneliai nieko negirdėtų ir žinios iš supuvusio kapitalizmo ir atgyvenos neužplūstų komunizmo laimiu. Senukas klausio radijo, o bobutė, pamaičius ką ateinant, jau šaukia, žinai tas Fulbrightas ateina, išjunk radiolą.

Chicagoj einančio mėnraščio "Akėčių" redaktoriai siūlo darbui važiuoti į tarybinį rojų, kad studentas kolchoze kiek įgautų tobulybės. Kiti siūlo Maskvai ir Amerikai kartu siekti erdvių užkariavimo. Tačiau dažnas abejoja, ar kolchozinio asilo sukinymas su amerikietišku arkliau galėtų kiek daugiau į erdves patempti. Taigi darbai ir uždaviniai dideli ir ypač tai ryškūs sovietijoje, kur laisvai alsuojas žmogus gali teigti:

Nebėdinausiu jau varge varge, šiandien gegužės diena pirmoji, kada Brežnevas tave apžėgė ir į komunos aukštumas joja.

Leninas gegužės pirmosios proga gaudė į kolchozų bobes, kilniojo komunizmo statybai.

Slogos gydymas

"Visiems gerai žinoma paprasta sloga yra dramatiškai išgydoma, išmeigus adatą į didįjį kojos pirštą ar į užsaldžius. Aiškinama, kad didysis kojos pirštą ir nosis turi tiesioginį ryšį ir, ėmus adatą, užsaldant pirštą, ir uždegimas perkeliamas iš nosies į pirštą, iš kurio liga pati išsina per kelias valandas, išūmus adatą. Užsaldant pirštą, tas pats karštis iš nosies energijos upe suteka į pirštą neutralizuojanti šaltį.

Taigi, mieli kolegės, jei gausit biaurią slogą su varvančia nosimi, iškiskite didįjį kojos pirštą į sniegą ar apkraukit ledaus iš šaldytuvo".

Dr. H. Armanas
"Medicina"

KELEIVIS IR TRAUKINYS

Vienoj mažoj stotyje turėjo sustoti greitasis traukinys, į kurį įlipo keleivis. Konduktorius jam sako:

— Jūs negalite čia įlpti, nes paprastai čia traukinys nestoja.

— O, jeigu nestoja, tai aš ir neįlipo, — atsakė keleivis.

KOVINGAS JAUNUOLIS

"Kovingai nusiteikęs jaunuolis gali ne tik prasmingai kovoti už vertybes, bet ir jas panaudoti kaip kiaušė panaudoja pupas arba Chruščiovas batą Jungtinės Tautos".

"Kreivos šypsenos"

DAINELE MERGAITĖMS

(Motinos dienos proga)

Dainuok, sesute, lepūnėle, Nevaržo niekas tau dainų. Nebėdinausiu, vargdienėle, Kada vaikai lips ant kulnių.

O greitai bėga laikas mūsų Diena pasikeičia nakčia, Kadais bijojai vyro ūsų, Dabar gėriesi jais slapčia.

Pakaušiai plinka, vysta gėlės, Kepurės smunka ant ausų, Dainuok, sesute, lepūnėle, Kol nėr ant sprando dar bosų.

Mikas Mužikas

Nori blyno — išgerk vyno

"Valstiečių Laikraštis" balandžio 15 d. rašo: "Į Kapsuko rajono Gudelių paraudotuvę atvežė miltų. Pirmarūšių. Pardavėjos susimąstė:

— Miltus greitai išpirks. O ko neperka? Seno prarūgusio vyno. Vadinasi, miltus reikia pardavinėti su priedais.

Taip ir padarė. Kas norėjo miltų maišelio, tas turėjo imti ir vyno butelį, o kas mėgino pasiimti, tas miltų negavo".

SKIRTUMAI TARR LIETUVIŲ VYRŲ IR MOTERŲ

Dr. Romualdas Kriaučiūnas, PLKJ vadovybės prašomas, paruošė 11 Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso studijinę anketa. Ją pristatydamas visuomenei, PLKJ Ziniaraštis Nr. 8 taip sako: "Ką anketa parodė? Anketą gali daug parodyti. Jinai parodys, jei tokie būtų, skirtumus tarp vyrų ir moterų..." Spygliai ir Dygliai sveikina tokį užsimonimą, nes plaukai ir blue jeans taip viską sumaišė, kad skirtumų tarp vyrų ir moterų kaip ir nebeliko. Gerai, kad bent anketomis galėsime šiek tiek sužinoti.

Diplomatija tai yra du kartu galvoti prieš nieko nepasakant.

SALIAMONO TALKA:

Bažnyčiai

"Jėks Saliamonas šioj padėty nebūtų lengvai praėjęs be prieštų, būdamas ordinaro pareigose ir nebūdamas vyskupu".

Stasys Yla, Aidai Nr. 1

Bendruomenė

"I.B. apylinkės valdybai uždėta pareiga nustatyti, kas kenkia lietuvių tautai, nors ji neturi jokios nei viešos, nei slaptos policijos ir abiejų šalių nieko, kas jai galėtų padėti tokį baisų sprendimą padaryti. Tai kas Saliamono galvai būtų per sunku nuspresti, dabar įpareigota tai padaryti apylinkės valdybai".

Vincas Trumpa,
"Aidai" Nr. 1

Konkretūs pasiūlymai Jūratės ir Kastyčio operai

"Nepatinka, kad Perkūnas savo klasės narę, deivę Jūratę, nubaudžia greit ir "švariai". Ji dingsta su gintaro rūmais. Vargšas Kastytis dar ilgiau pakankinamas, prirakintas sunkiomis grandinėmis prie uolos. Atrodo, teisingiau būtų buvę sunkesnę bausmę skirti Jūratėi. Juk gi ji pradėjo visą romaną ir ji išvedė jauną žemaitį iš kelio.

Geriausiu būtų buvę Perkūnui, atleisti tuos nedidelius nukrypimus nuo dievų kodekso, pačiam gintaro rūmuose išlenkti kokio dieviško nektaro taurę, pačiam nutverti kokią undinę ugningam šokiui. Tuo atveju mūsų opera būtų išėjusi ilgesnė ir žiūrovų nosinė — sausesnė".

AL Pužauskas

PRASMINGAS KLAUSIMAS

"Ar verta ieškoti juoko apatinėse kelnėse bei suplyšusiuose apatiniuose marškiniuose".

Daiva Matulionytė

MOTOCIKLAS IR OPERA

"Motociklai operinėje scenoje dar nereiškia avangardo. Tai yra mados reikalas, neturintis nieko bendro su tikra kūryba, nors gali būti gera opera ir ant motociklo".

Dr. Stasys Goštautas

NOROMS NENOROMS NORĖTŲ

"Noroms nenoroms norėčiau prisiminti latvių jaunimo kongresą Chicagoje, tik niekaip nepajėgiu prisiminti metų, kada jis įvyko".

J. Vaičiūnas

— Kunigėli, ką tu pirksi už mano tėtės kvoterį?

POTVYNIS IR GAISRAS

Viename New Yorko viešbuty matyti toks perspėjimas: "Atsargiai su nuorūkomis! Neužmirškite Chicago gaisrą!" Apačioje kažkas prirašė: "Nespaudykite ant grindų! Prisiminkite Mississippi potvynį."

ATOSTOGŲ KNYGA

Geriausia knyga, kuri gali patarti, kur reikia važiuoti atostogų, yra čekių knygutė.

IDOMUMO PRIEZASTIS

Rašytojas Aleksandras Diuma buvo pakviestas pietų pas žymų Paryžiaus finansininką. Išėinant jis buvo paklaustas, ar patenkintas priėmimu ir ar buvo idomi kompanija. Į tai rašytojas atsakė:

— Jei ten manęs nebūtų buvę, būčiau numiręs iš nuobodumo.

POKALBIS APIE CIGARETES

— Turi cigaretę?
— Imk vią pokelį.
— Tai gal turi ir degtukų?
— Štai, imk ir pasilaikyk šį žiebtuvėlį.
— Tu, tur būt, turi aukso kasyklas?
— Ne, turiu tik tai plaučių vėžį!

GARSAS IR SENELIAI

Lietuvos Dukterys Chicagoje labai daug globoja ir laidoja neturtingųjų. Manoma, kad jos paskolins kokį senelį ar pailėgėlį ir Alvudo veiklai atžymėti.

GRAŽIOS VILTYS

Šimtelį paklojęs ant stalo Alvudo, Laimingas gyvenimų senelių namuos: Bosienės kleikus graibinėsiu iš bliūdo, O Brinkos teatras man šoks ir dainuos.

P. Eilėnas

VISOKIE STREIKAI

Dabartiniu laiku, kaip matome, žmonių gyvenimas ir jų gyvenimas kaskart vis daugiau ir daugiau priklauso prie vyriausybės rūpesčių. Kaip žmonėms pragyventi, kaip išspręsti jiems turimas problemas — dabar jau nebe vien tik jų pačių reikalas, bet dar didesnis rūpestis to krašto vyriausybei, kuriame jie gyvena.

Toronto "Star" dienraščio skiltininko Gary Lautens manyimu, greitai populiariuose mūsų laikraščiuose skatysime šitokius pranešimus:

Metropolis (CP) — Danny Dropout, hipis, gyvenęs miesto bitnikų sektoriuje, jau trys valandos sėdi ant miesto v-bos rūmų laiptų, paskelbęs bado streiką. Jis protestuoja prieš miesto vyriausybės "diskriminacinę" elgseną. Esą, jo nurodymu, jeigu kuris nors jaunuolis atsisako eiti į mokyklą, sulaukęs 14 metų amžiaus, jokio darbo nedirba, atsisako mokyti ir prausti, naudoja LSD ir nemoka jokių mokesčių — jis neturįs tų pačių privilegijų, kaip kiti piliečiai. Tai, esą, ne kas kita, kaip diskriminacija.

Jis nieko prieš tuos žmones, kurie dirbą. Faktiškai, tai jis, netgi, sutiktų valgyti tą maistą, kuri dirbantieji išaugina, naudotis tais plentais, kuriuos jie pastato ir netgi dalintis tais pinigais, kuriuos jie uždirba.

Vis dėlto darbininkai — nelinkę būti tokie tolerantiški nedirbantiems. Kodėl? — jis norėtų žinoti.

D. Dropout norįs, kad vyriausybė įsteigtų tokią švietimo programą, kurioje būtų mokoma tolerantiškumo ir susipratimo, je visi krašto piliečiai yra lygūs — ir dirbantieji, ir nedirbantieji. Jiems, girdi, turėtų būti įskiepyta geros valios mintis, o svarbiausia — tolerantiškumas. Jis netgi sutiktų prie tokios edukacinės programos pats prisidėti 10 proc. iš gausimo sekančio aprū-

VARDAI IS ROJAUS

Aš pastovėjau ties generolo Černiakovskio paminklu, paskui perėjęs Černiakovskio aikštę, įėjau į Lenino prospektą, atsidūriau ties išpušinguo Lenino paminklu. Pasukęs į Gogolio gatvę perėjau per Puškino parką ir nuėjau Kutuzovo rūmų link. Spėk, kuriame mieste taip buvo?

— Maskvoj?

— Ne, Vilniuje.

"Akiračių" pasalūnas šuo nelabai nori ēsti, nes nepatenkintas, kai ant ēdalo užpilama ir raudonojo mėsos.

Mintys prakalbų pagerinimui

— Doktorai rašo labai neįskaitomus receptus, tačiau labai įskaitomas sąskaitas.

— Vairuotojas yra saugesnis, kai kelias yra sausas, o kelias yra saugesnis, kai vairuotojas yra sausas.

— Kolegija yra institucija, kur gali išvystyti mintijimą, visai jos nenaudodams.

— Auklėjimas yra Amerikoje tokia vienintelė vertybė, kurių vartotojas už pinigų stengiasi gauti kuo mažiau.

— Nelaimė žmogui, kuris pavidi ir dar didesnė nelaimė, kai jam niekas nebepavydi.

— Moteris nėra gera vyrėja, jeigu ji tebekepina tik savo drauges.

— Daugelis mūsų taip užimti aiškinti kiek blogo pasauly, kad nebeturime laiko daryti gero.

— Viena ponija taip nori sūnų išmokyti daktarų, kad jau dabar į pramogą veža tik trečiadienius.

— Žmogaus likimas toks, koks ir lauko takelio, — juo daugiau kojų jį mendo, tuo jis tampa kietesnis, atsparesnis ir tvirtesnis.

— Aš mėgstu darbą, galu ilgai žiūrėti, kaip kiti dirba.

— Moterystė — tai lyg svingūnai, žmogus jais džiaugiasi su ašaromis akyse.

— Pirmoji taurelė būna tik viena, paskutinį — daug...

— Vairlė taipogi jaučiu išsiplūst galės, jei geras dėdė kvapo negailės.

Man atrodo, kad jie protestuoja prieš vandenį, kuris gali juos nuprausti ir taip sunaikinti jų partiją.

POKALBIS PAS PSICHIATRA

— O dabar, — sako psichiatras, — prašau atsakyti, kas atsitiks, jeigu tamstai nukirsu dešinę ausį?

— Negirdėsiu, — atsako pacientas.

— O kas atsitiks, jeigu nukirsiu kairę ausį?

— Nieko nebematysiu.

— Kaip tai? — susidomėjęs paklausė gydytojas.

— Ir yra ko čia nustepti! Juk tada skrybėlė nukris man ant nosies.

RINKIMINIS PRAKALBOS

Iš salės, kurioje kalba į kongresą norįs būti išrinktas kandidatas, išsina laukan žmogelis.

— Ką jie ten daro? — klausia kiti.

— Kalba.

— Apie ką kalba?

— Lgi šiol jis to dar nepasakė.

ZMOGENAI IR ŠUNENAI

Kai vilkai puola, kas gyvas griebia klijų ar kuola gintis nuo mirties — nebėr išeities.

Tik paiki šunčiai painiojasi po kojom tyčia, gal iš bailumo, gal iš kvailumo ir ne ant vilkų loja, bet drasko kandžioja tuos, kurie ir juos nuo mirties gina, tartum bendradarbiaut su vilkais mėgina.

Liūdni akiračiai mūsų dienelių,

Ar iš peklos tiek žmogiškų šunelių.

P. S.

Komunizmo didybė, užkariavimo siektai, liudija ženklai, iškabinti prie reikiamiausios planetos vietos. Taip pralenkė supuvusį kapitalizmą kovose už erdvę.